

การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม
สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

อัครเดช กุหลาบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2565

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม
สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

อัครเดช กุหลาบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2565

LEARNING MANAGEMENT IN THE 21st CENTURY OF TEACHER IN
PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL, GENERAL EDUCATION
DEPARTMENT UNDER THE OFFICE OF THE
PHRAPARIYATTIDHAMMA EDUCATION
AREA DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION AREA 7

AKARADACH KULAB

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2022

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา เขต ๗
ชื่อนักศึกษา : อัครเดช กุหลาบ
ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช : 2565
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : พระมหาศุภชัย สุภกิจใจ, ผศ.ดร.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(พระมหาบุญนา ฐานวิโร, ผศ.ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:
ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

.....
(พระมหาศุภชัย สุภกิจใจ, ผศ.ดร.)

กรรมการ

.....
(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

กรรมการ

.....
(พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร.)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิหุล ทาชา)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic : Learning Management in the 21st Century of Teachers in Phrapariyattidhamma School, General Education Department Under Office of the Phrapariyattiohamma Educational Arear Department of General Education Area 7

Student's Name : Akaradach Kulab

Degree Sought : Master of Education

Program : Educational Administration

Anno Domini : 2022

Advisor : Phramaha Suphachai Suphakicco, Asst.Prof.Dr.

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education (Educational Administration)

Dean Faculty of Education

.....
(Phramaha Boonna Thanaveero, Asst.Prof.Dr.)

Thesis Committee:
Chairman

.....
(Asst.Prof.Dr. Pisan Suwanno)

Member (Advisor)

.....
(Phramaha Suphachai Suphakicco, Asst.Prof.Dr.)

Member

.....
(Phrakru Sutheejariyawathana, Asst.Prof.Dr.)

Member

.....
(Phrakru Dhammabhisamai, Asst.Prof.Dr.)

Member

.....
(Asst.Prof.Dr. Witoon Thacha)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7
ชื่อนักศึกษา	: อัครเดช กุหลาบ
ชื่อปริญญา	: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	: 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	: พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 148 รูป/คน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 139 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 94 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การจัดเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ การจัดเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT และการจัดเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, ศตวรรษที่ 21, ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม

ABSTRACT

Thesis Topic : Learning Management in the 21st Century of Teacher Phrapariyattidhamma School, General Education Department Under The Office of The Phrapariyattidhamma Education Area Department of General Education Area 7

Student's Name : Akaradach Kulab

Degree Sought : Master of Education

Program : Educational Administration

Anno Domini : 2022

Advisor : Phramaha Suphachai Supakicco, Asst.Prof.Dr.

The purposes of this research were to; 1) To study the condition of learning management in the 21st century of Teachers at Phrapariyattidhamma School General Education Department Under The Office of The Phrapariyattidhamma Education Area Department of General Education Area 7 2) to compare the Learning Management in the 21st Century of Teachers at Phrapariyattidhamma School General Education Department Under The Office of The Phrapariyattidhamma Education Area Department of General Education Area 7. The researcher collected the data from teachers at Phrapariyattidhamma school in general education department totaling 148 persons by the questionnaire and analyzed the data by frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test and One - way ANOVA. 3) To propose guidelines for development on learning management in the 21st century of Teachers at Phrapariyattidhamma School General Education Department Under The Office of The Phrapariyattidhamma Education Area Department of General Education Area 7

The research findings revealed as follows:

1. Learning management in the 21st century of teachers at Phrapariyattidhamma school General Education Department Under The Office of The Phrapariyattidhamma Education Area Department of General Education Area 7 overall was in the high level. Considered each aspect found that there were 4 sides of the teachers at Phrapariyattidhamma school in general education department were in the high level; Life and Career Skills; Skills in working with others effectively, Basic skills of information technology and communication ICT and thinking, innovation and creativity.

2. The comparison of the Learning management in the 21st century of teachers at Phrapariyattidhamma school General Education Department Under The

Office of The Phrapariyattidhamma Education Area Department of General Education Area 7 classified by gender, age, education and work experience that the teachers at Phrapariyattidhamma school in general education department were in the different gender, age, education and work experience was not statistically significant different at 0.05.

Keywords: Learning management, The 21st century, teachers

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย ประธานกรรมการสอบ พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร.อาจารย์ที่ปรึกษา พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ. ดร.และพระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร. ดร.เอกชาตรี สุขเสน ที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง อีกทั้งให้ความกระจ่างในด้านวิชาการเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณพระคุณพระยุพธศักดิ์ ยนต์สีโล ผู้จัดการโรงเรียนสารคุณวิทยา, พระครู ประดิษฐ์บุญธรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนสารคุณวิทยา, พระมหาปฐมภูมิ ปญญาปทีโป รองผู้อำนวยการโรงเรียนสารคุณวิทยา

ขอขอบคุณท่าน ดร.เรืองยศ แวดล้อม ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร นายอดุลย์ พินิจลึก ครูชำนาญการพิเศษ ดร.ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล ตำแหน่งประธานหลักสูตรสาขาวิชาการสอน ภาษาไทย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกด้วยดีเสมอมา ตลอดจน เพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาเขตอีสานทุกท่านที่คอยเป็น กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและญาติมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ วิจัยในครั้งนี้ ที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงสำเร็จการศึกษาคุณงามความ ดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการบูชาคุณพระรัตนตรัย พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง และขอแผ่คุณงามความดี นี้ให้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุกรูปทุกนาม พร้อมทั้งเจ้ากรรมนายเวรในทุกภพทุกชาติด้วยเทอญ

อัครเดช กุหลาบ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
1.3 คำถามการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	7
2.2 ครูแห่งศตวรรษที่ 21.....	21
2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา.....	30
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
3.1 กลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7.....	45

สารบัญ (ต่อ)

4.4	ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนพระปริยัติ.....	51
4.5	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7.....	58
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	60
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	60
5.2	อภิปรายผล.....	62
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	67
	บรรณานุกรม.....	69
	ภาคผนวก.....	74
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	75
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	77
	ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	80
	ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	86
	ประวัติผู้วิจัย.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2.1	สังเคราะห์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	19
4.1	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มประชากร (n=139).....	44
4.2	ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7.....	45
4.3	ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ.....	47
4.4	ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างมีประสิทธิภาพ.....	48
4.5	ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 การจัด การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT.....	49
4.6	ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 การจัด การเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์.....	51
4.7	ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ.....	52
4.8	ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามอายุ.....	53
4.9	แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามอายุ.....	53
4.10	ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียน พระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	55
4.11	แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.12	ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียน พระปริยัติธรรมสังักัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	56
4.13	แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังักัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	57
4.14	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม สังักัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7.....	58

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า	
2.1	กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	11
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	38
5.1	การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนัก เขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7.....	68

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหาท้าทายต่าง ๆ ที่รออยู่ในอนาคต มนุษย์มองเห็นคุณค่าของการศึกษา เพื่อนำไปสู่การมีชีวิตที่ดีขึ้นใน ศตวรรษใหม่ในวง การศึกษาคความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาการเผชิญกับ ข้อมูลมหาศาลซึ่งไม่สามารถจัดการกับข้อมูลเหล่านั้นและใช้ข้อมูลเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ได้ การเปลี่ยนแปลงและ ปัญหาชุดใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพจึงทำให้เกิด ความจำเป็นในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ใหม่และทักษะชีวิตชุดใหม่ ทำให้มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม, การศึกษา, เศรษฐกิจ, การเมืองและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นผลพวงจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและการเมืองทั่วโลก ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมากขึ้น จากโลกที่เคยกว้างใหญ่กลับถูกย่อให้เล็ก และแคบลง ประเทศที่อยู่ไกลกันก็สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ภายในระยะเวลาอันสั้น การไปมาหาสู่ กันก็ใช้เวลาไม่มากและรวดเร็วขึ้น ทุกอย่างขยับเข้ามาใกล้กันอย่างไร้อุปสรรค ทุกอย่างบนโลก กลายเป็นเรื่องไร้พรมแดนของกันและกันโลกาภิวัตน์ หรือ Globalization ทำให้การกระจายข่าวสาร อย่างรวดเร็วตามเทคโนโลยีที่ได้มีการพัฒนาทำให้ทุกคนทั่วโลกสามารถเข้าถึงข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นอีกมุมหนึ่งของโลก ผลกระทบหลักของโลกาภิวัตน์คือเทรนด์ของโลก (World Trend) มี แนวโน้มที่จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บางครั้งอาจเรียกว่ากระแสโลกาภิวัตน์หรือยุคโลกาภิวัตน์ เพราะความคิดทุกอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงเกิดผลกระทบอย่างที่เราเห็นในปัจจุบัน สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2560) อีกทั้งปัจจุบันมนุษย์อยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ไม่มีความแน่นอนทักษะ เดิม ๆ ที่มนุษย์มีและใช้ได้ผลในโลกยุคก่อน ๆ ไม่สามารถใช้ได้ผลในยุคปัจจุบันและอนาคตมนุษย์ต้อง เรียนรู้ ทักษะใหม่เพื่อความอยู่รอดในสังคม ประชาชาติธุรกิจออนไลน์ (2560)

การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีทักษะ ในการจัดการเรียนรู้ มีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่ดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะแห่งอนาคตใหม่ที่ครูควรมีทักษะ และคุณลักษณะที่รองรับเข้าถึงเพื่อสร้างนวัตกรรม บริหารจัดการชั้นเรียนแนวใหม่ โดยครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจที่เป็น นามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความเข้าใจโมเดลที่ถูกต้อง วันทนา สิงห์นา (2560) ในอันที่จะพัฒนาผู้เรียนที่เยาวชนในยุคใหม่ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องหลักการจัดการศึกษาตาม มาตรา 22 ที่ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัด การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติ และเต็มศักยภาพเป้าหมายหลักของ

การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพด้วยกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยถ่ายทอดความรู้ การฝึกฝน อบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้ผู้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จากหลักการศึกษาคูจึงต้องตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 โดยทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ที่มุ่งเน้นความสามารถและทักษะที่จำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องปรับจากเดิมจากที่เน้นการเรียนความรู้จากชุดความรู้ที่มีความชัดเจนสามารถพิสูจน์ได้เป็นการเรียนรู้อีกชุดหนึ่ง คือความรู้ที่ไม่ชัดเจน อาจจะไม่แม่นยำและคลุมเครือ สิ่งที่ครูต้องให้ความสำคัญ คือ ต้องสร้างให้ลูกศิษย์เกิดความเป็นมนุษย์ ทักษะการเรียนรู้และแรงบันดาลใจการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากในปัจจุบันความรู้มีมาก ครูจะจัดการอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ทั้งหมด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2553)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังทั้งวิชาความรู้และความประพฤติแก่เด็กและเยาวชน การให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่นักเรียน ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตร ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญไม่ว่าจะจัดการสอนโดยวิธีใดครูต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ไม่ละทิ้งเด็กและมีการจัดกิจกรรมเสริม เพื่อให้เด็กเข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้น นอกจากการสอนวิชาความรู้แล้ว ครูยังมีบทบาทในการสอนให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมมีความสุขตามควรแก่อัตภาพ ต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและระบบการเมืองการปกครองของประเทศ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครอง ให้มีความมั่นคง โดยการให้ความรู้ในเรื่องระบบการปกครองของประเทศ โดยเฉพาะระบอบประชาธิปไตยแก่เด็กและคนในชุมชน สนับสนุนและฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักรูปแบบการปกครองประเทศ ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้อ่านออกเขียนได้ พัฒนาการให้เด็กมีความรู้ความสามารถอย่างมีมิติครบในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มพูนความสำคัญของครูเนื่องจากกระแสความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าของศตวรรษที่ 21 ให้ครูเห็นทิศทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนมองเห็นความเชื่อมโยง และบูรณาการทำงานได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ของครูยิ่งขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

1.2.3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ระดับใด

1.3.2 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันหรือไม่

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

1.4.2 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

1.4.3 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

1.4.4 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตกลุ่มประชากร

ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม เลย หนองบัวลำภู ขอนแก่น แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 239 รูป/คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ 4 ทักษะ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ICT 2) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.5.3.1 ตัวแปรต้น

1.5.3.1.1 เพศ ได้แก่ ชาย หญิง

1.5.3.1.2 อายุ ได้แก่ น้อยกว่า 30 ปี, 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป

1.5.3.1.3 ระดับการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี ปริญญาโท ตั้งแต่ปริญญาเอก

1.5.3.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี, ตั้งแต่ 5-10 ปี, และมากกว่า 10 ปี

1.5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ประกอบไปด้วย 1) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ICT 2) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ICT หมายถึง ครูนำระบบไอซีทีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นแนวทางการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะ ปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยผู้เรียนอาศัยความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับ สื่อ และความรู้ด้านเทคโนโลยีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนำไปใช้จัดกระบวนการเรียนรู้และช่วยการเรียนรู้เป็นการดำเนินการให้มี สื่อ สารสนเทศและเทคโนโลยีเข้าไปช่วยจัดการประสิทธิภาพทุกกระบวนการเรียนรู้

1.6.2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ หมายถึง ครูสร้างกระบวนการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎีการคิดอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยการใช้เทคนิคการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย และความคิดก้าวหน้าใหม่ ๆ รอบคอบ กลั่นกรอง วิเคราะห์และประเมินความคิดตนเองเพื่อปรับปรุงและให้เกิดพลังอย่างเต็มที่ทำงานอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่นและสื่อสาร ความคิดใหม่สู่คนอื่น เปิดกว้างและตอบสนองต่อทัศนคติใหม่ ๆ ที่หลากหลาย นำมาใช้ประโยชน์ และมีผลสะท้อนต่อการทำงาน แสดงให้เห็นถึงความเป็นต้นตอหรือเป็นแหล่งประดิษฐ์ในการทำงาน

1.6.3 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง ครูมีกระบวนการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การแก้ไขปัญหาในการทำงานเป็นทีมที่มีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ผู้เรียนสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กร ปรับตัวเข้ากับบทบาทหน้าที่ที่แตกต่าง มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน งานที่ได้รับมอบหมายและบริบทที่เปลี่ยนไปสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพของความไม่ชัดเจนและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

1.6.4 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง ครูส่งเสริมผู้เรียนในด้านที่ผู้เรียนสนใจให้รู้จักตนเอง พัฒนาทักษะความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเองอย่างต่อเนื่องส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเข้าสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักเรียนรู้ถึงการเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพในสังคม มุ่งพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านทั้งความรู้ทักษะอารมณ์ยอมรับฟังความคิดผู้อื่นซึ่งเป็นพื้นฐานของ

ผู้นำ นักเรียนสามารถคิดกล้าเผชิญพร้อมรับมือกับปัญหา ต้องรู้จักวางแผนและอยู่ร่วมในสังคมที่หลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิตและการทำงาน

1.6.5 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ครูผู้สอนมีความรู้รอบด้านในทุก ๆ เรื่องของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับการเรียนการสอนอีกทั้งครูยังต้องมีทักษะการสื่อสาร ทักษะการบูรณาการศาสตร์การสอนใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น ทั้งการเลือกใช้สื่อ การนำเสนอสื่อ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมนำไปสู่ความเข้าใจและสามารถเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย แปลกใหม่จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ครูผู้สอนต้องเป็นมากกว่าผู้ถ่ายทอดความรู้โดยตรงเพียงอย่างเดียวครูต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนสามารถสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และครูสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยครูผู้สอนใช้ความถนัดและดึงศักยภาพในตัวออกมาเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ และครูผู้สอนพัฒนาตนเองจากหลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างต่อเนื่องได้

1.6.6 โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 หมายถึง สถาบัน พระพุทธศาสนา มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถ บริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติ ได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ โรงเรียนที่วัดจัดตั้งขึ้นในวัดหรือที่ธรณีสงฆ์หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณร ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ มีความรู้ มีทักษะในวิชาธรรมและวิชาสามัญ และมีการบริหารจัดการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานบุคคล 3) การบริหารงานงบประมาณ และ 4) การบริหารงานทั่วไป โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น เลย และหนองบัวลำภู จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 44 โรงเรียน อีกทั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ด้านคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาในปัจจุบันของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษายังไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงกว้าง ความไม่ชัดเจนในอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทที่ควรจะเป็นอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพของระบบการดำเนินการด้านการบริหารจัดการ และการจัดการศึกษา ที่ยังไม่มีทิศทางการพัฒนา และขาดความชัดเจนในการสร้างเอกภาพทางการบริหารให้กับกลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการสร้างพันธสัญญาการดำเนินงานและการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างศาสนทายาทที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันยังไม่ได้มีการกำหนดให้มีขึ้นอย่างเป็นทางการมากนักจะมีเพียงการดำเนินงานตามกรอบแนวปฏิบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นสำคัญ อีกทั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนาที่เด่นชัดพอที่จะเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาในบริบทพื้นที่นั้น ๆ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสืบทอดศาสนา ทายาทให้แก่พุทธศาสนาสืบไป

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะครู ในศตวรรษที่ 21 ตามเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1.2 ความหมายของทักษะในศตวรรษที่ 21

2.1.3 ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21

2.2 ครูแห่งศตวรรษที่ 21

2.2.1 ความสำคัญของครูแห่งศตวรรษที่ 21

2.2.2 บทบาทของครูในศตวรรษที่ 21

2.2.3 ทักษะครูในศตวรรษที่ 21

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

2.3.1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมทั่วโลก การดำเนินชีวิตและการทำงานในอนาคตได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จจึงต้องอาศัยชุดความรู้ใหม่และ ทักษะใหม่ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นชุดความรู้และทักษะที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นการ เตรียมความพร้อมผู้เรียนในการดำรงชีวิตและทำงานในระบบเศรษฐกิจการเมืองและสังคมในศตวรรษที่ 21 นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ทัศนะไว้ว่าความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้สอดคล้องกันดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2555) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยรวมกันสร้าง รูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ รู้จักคิด เรียนรู้แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัวเพื่อ ใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2556) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองผู้เรียนให้เป็นบุคคลในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะดวกจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้มีหลากหลายวิธีในการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะ ดังนี้

1) ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของผู้สอนคือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบ การเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วยได้แก่ เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

3) การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ท้าทาย และความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริม ความเจริญอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการ กับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5) ผู้สอนคือผู้อำนวยการความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการเรียนการสอน แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของ ผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียน สิ่ง

ที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้เจตคติและการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้ นั่นก็ได้

6) ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7) การศึกษา คือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน เช่นคุณลักษณะด้านความรู้ความคิด ด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์ความรู้สึก จะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

วรางคณา ทองนพคุณ (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 คือ สอนน้อยลงทำให้เรียนรู้ได้มากขึ้น (teach less , learn more) ครูใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรือ ครูคอยบอกเล่าให้น้อยลง แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น ส่วนอีกแนวคิดคือการเรียนรู้โดยตรง (Active learning) โดยมุ่งจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาส เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด โดยผ่านการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ลงมือปฏิบัติ คิด แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นความรู้และสามารถนำมาต่อยอดในการใช้ชีวิตที่มีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนจะมีการตั้งเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากกว่าการให้ผู้เรียนฟัง การบรรยายตลอดโดยบทเรียนผู้สอนจะใช้เวลาไม่มากในการให้ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อแนะนำแต่เวลาส่วนใหญ่จะเน้นให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมที่มีความหมายเช่น อภิปราย ศึกษาข้อมูลจากตำรา ห้องสมุดหรือ อินเทอร์เน็ต ระดมความคิด สร้างโครงงาน ผลิตผลงาน แสดงบทบาทสมมติ การแก้ปัญหา การวิจัย เป็นต้น

วิชัย ลิขิตพรรักษ์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เหล่านี้ตั้งอยู่บนฐานความคิด โดยผู้เรียนจะได้เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมมากกว่าการเรียนแบบรับฟังหรือรับรู้จากสิ่งที่ผู้สอนพูดอยู่คนเดียวเป็นเวลานาน และการ เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากกว่าการพยายามทำ ความเข้าใจสิ่งที่ผู้สอนอธิบาย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายเข้าไปช่วย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับ ประถม มัธยมและอุดมศึกษา จะคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ส่วน 1) ผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำงานด้วยตนเอง

ดิเรก วรณเศียร (2560) ได้บูรณาการแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมดแล้วนำเสนอ MACRO model การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะประสบความสำเร็จได้ ต้องมีแนวการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO 5 ขั้นตอนดังนี้

1.ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ครูผู้สอนร่วมมือกับผู้เรียนในการกำหนด หรือตั้งประเด็นความรู้ หรือหัวข้อเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแผนที่ยึดโยงกับหลักสูตรเป็นขั้นที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดหมายและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้บทเรียน ผู้สอนสามารถเลือกใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการนำเข้าสู่บทเรียนและการเรียนรู้ เช่น การเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้เรียนซักถาม หรือตั้งคำถาม การฉายภาพนิ่งให้ผู้เรียนชมและติดตาม การชวนสนทนาเพื่อให้ผู้เรียนตั้งประเด็นที่ต้องการรู้การกระตุ้นความสนใจด้วย

เกม เพลง ภาพ การอ่าน/ฟังข่าวจากหนังสือพิมพ์การยกตัวอย่างประโยค คำพังเพย บทกวี ฯลฯ จุดที่สำคัญในขั้นตอนนี้คือการตั้งประเด็นอภิปราย การใช้คำถามสร้างพลังความคิดการกำหนดหรือการตั้งประเด็นความรู้หรือหัวข้อเกี่ยวกับการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ไปและให้ผู้เรียนได้สังเกตเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนรู้หรือเกิดแรงบันดาลใจ

2.ขั้นการเรียนรู้โดยตรง (Active Learning) ในการสอนครั้งแรก ครูควรให้ความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1) แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2) ศาสตร์ สาขา แขนงความรู้และแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 3) การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผลโต้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ครูผู้สอนควรมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การอภิปรายกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การระดมพลังความคิด การเรียนรู้โดยใช้ สถานการณ์จำลอง โดยเน้นกระบวนการคิดซึ่งเป็นหัวใจของขั้นตอนนี้การเรียนรู้ ผู้เรียนจะศึกษา ค้นคว้าตามประเด็นความรู้ หรือหัวข้อที่ตกลงกัน ครูผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมเพื่อสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้วิธีการ ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สัมภาษณ์ผู้รู้ ปฏิบัติการค้นหา ทดลอง สืบเสาะ สังเกต สำรวจ ร่วมมือเพื่อเขียน คำอธิบาย แบ่งงาน ความรับผิดชอบภายในกลุ่ม โดยแหล่งความรู้มีทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ

3.ขั้นสรุปองค์ความรู้ (Conclusion) ผู้เรียนนำผลการอภิปรายและสาธิตที่เป็นผล จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันมากำหนดเป็นความคิดใหม่ หรือความรู้ใหม่ โดยใช้วิธีการ เขียนด้วยแผนผังความคิดเขียนโครงการ/โครงการ เขียนบรรยาย/เขียนรายงาน จัดบันทึก วาดภาพ แต่งคำ ประพันธ์ โดยสรุปเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ฯลฯ ในขั้นตอนนี้ผู้สอนสามารถประเมินความรู้ และความคิดใหม่ ของผู้เรียน โดยใช้วิธีการ อภิปราย ตรวจสอบผลงาน สอบถามความคิดของกลุ่ม ทดสอบความรู้ ฯลฯ

4.ขั้นรายงานและนำเสนอ (Reporting) ขั้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดง ผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ต่อยอดหรือตรวจสอบ ความเข้าใจของตน และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์แต่หากต้องมี การปฏิบัติตามความรู้ที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติ และมีการแสดงผลงานที่ได้ปฏิบัติด้วยในขั้นนี้ ผู้เรียนสามารถแสดงผลงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การอภิปราย การแสดง บทบาทสมมติ เรียงความ วาดภาพ การนำเสนอด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศ โดยการนำเสนออาจเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษตามความเหมาะสม ฯลฯ และอาจจัดให้มีการประเมินผลงานโดยมีเกณฑ์ที่เหมาะสม

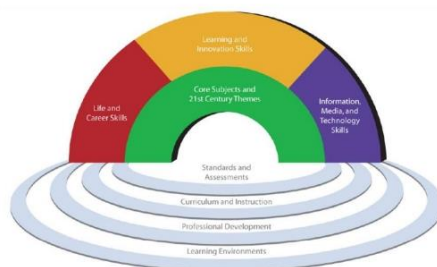
5.ขั้นการเผยแพร่ความรู้ (Obtain) เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน การนำความรู้ความเข้าใจของตนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพิ่มความ ชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำในเรื่องนั้น ๆ เป็นการให้โอกาส ให้ผู้เรียนใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช. 2555; สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. 2556) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองของผู้เรียนให้เป็นบุคคลในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม

(กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยร่วมกันสร้าง รูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ รู้จักคิด เรียนรู้แก้ปัญหา (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิวิตตฤกษ์, 2556) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้มีหลากหลายวิธีในการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายเข้าไปช่วย การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับ ประถม มัธยมและอุดมศึกษา จะคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ส่วน 1) ผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำงานด้วยตนเอง ครูผู้สอนร่วมมือกับผู้เรียนในการกำหนด หรือตั้งประเด็นความรู้ หรือหัวข้อเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแผนที่ยึดโยงกับหลักสูตรเป็นขั้นที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดหมายและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้บทเรียน ผู้สอนสามารถเลือกใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการนำเข้าสู่บทเรียนและการเรียนรู้ (ดิเรกวรรณเศียร, 2560)

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมีการ เปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสาระการเรียนรู้การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นและวิธีการจัดการเรียนรู้การจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความชำนาญในวิชาความรู้โดยเน้นองค์ความรู้ ทักษะการสอนที่แปลกใหม่ มีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้นในชั้นเรียน จะช่วยเพิ่มการจัดการเรียนการสอน ให้มีความรู้เชิงบูรณาการให้เหมาะสมกับผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาการเตรียมครูนักเรียนให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 2.1 กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ที่มา. จาก P21 Partnership.⁵ P21's Framework for 21st Century Learning, 2015, สืบค้นจาก http://www.p21.org/storage/documents/docs/P21_Framework_Definitions_New_Logo_2015.

2.1.2 ความหมายของทักษะในศตวรรษที่ 21

ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นเด่นชัดที่สุดและความสนใจในเรื่องศตวรรษที่ 21 เริ่มขึ้นในหลาย ๆ ประเทศ โดยก่อนที่จะสิ้นศตวรรษที่ 20 พอเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ความคิดและข้อเสนอแนะก็ชัดเจนและเด่นชัดมากขึ้นความท้าทายในปัจจุบันเรากำลังอยู่ในศตวรรษที่ 21 โลกได้เข้าสู่สังคมที่เรียกว่า “สังคมความรู้” ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นทุกวันและเราสามารถรับความรู้ได้จากหลายช่องทางและได้รับ

อย่างรวดเร็ว คนท้อเก่ง เรียนเก่ง จำเก่ง ไม่ใช่ตัวเลือกที่ดีที่สุดอีกแล้ว แต่คนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ คือคนที่สังคมโลกต้องการศตวรรษที่ 21 เป็นโลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรม เครื่องจักรและหุ่นยนต์ ถูกนำเข้ามาใช้งานทดแทนแรงงานคน เพราะฉะนั้นเราควรมีทักษะบางอย่างที่เครื่องจักรหรือหุ่นยนต์ ทำแทนไม่ได้ เช่น ทักษะการคิดแบบผู้เชี่ยวชาญและการสื่อสารที่ซับซ้อน ซึ่งจะมีโอกาสมากกว่าคนอื่น เพราะทักษะขั้นสูงเหล่านี้เครื่องจักรไม่สามารถทำแทนได้เรากำลังเผชิญกับปัญหาระดับโลก เช่น วิกฤตการเงินโลก ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องโรคร้ายไข้เจ็บ เราจะต้องเตรียมพร้อมเพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและปัญหาระดับโลกเหล่านี้ศตวรรษนี้เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง ความเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้นในโลก ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและยากที่จะคาดเดาได้ว่าจะเกิดอะไรต่อไปในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา การรับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของสังคมอย่างทั่วถึงคนในทุกช่วงวัยต้องมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพร้อมดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ของศตวรรษที่ 21 มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการคิดไว้ดังนี้

Partnership for 21st Century Skills (2011) ได้ให้ความหมายทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตใหม่ทักษะของความคิด สร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ประกอบด้วย 1) ใช้เทคนิคการสร้างความคิดที่หลากหลาย เช่น การระดมสมอง 2) สร้างมุมมองใหม่และคุณค่าทั้งที่เป็นการปรับปรุงเล็กน้อยจากของเดิมหรือเป็นการเปลี่ยนแปลงจากเดิมโดยสิ้นเชิง 3) ทำความเข้าใจ ปรับปรุง วิเคราะห์ และประเมินแนวคิดของตน เพื่อ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

สุนันท์ สังข์อ่อน (2555) ได้เสนอทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ในโลกของการทำงาน เขาไม่ต้องการคนเรียนเก่ง จำเก่งอีกแล้ว แต่เขาต้องการคนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การคิดเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Inventive Thinking) เป็นความสามารถในการชี้ นำตนเอง โดยตั้งเป้าหมาย วางแผน และใช้ความพยายามเพื่อจัดการให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยสามารถปรับความคิดทัศนคติ หรือพฤติกรรมต่อสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตเพื่อผลที่ดีกว่า สามารถจัดการความซับซ้อนเช่นการทำงานหลาย ๆ อย่างให้สำเร็จได้ในเวลาเดียวกัน

สุภาพร ศรีศิลป์ (2555) ได้เสนอทักษะของความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ประกอบด้วย ทักษะที่ใช้ความหลากหลายของเทคนิคการใช้ ความคิด การระดมความคิด การสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ที่คุ้มค่า วิเคราะห์และประเมินผล ความคิดของตนเอง เพื่อปรับปรุงและเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ของตนอยู่ตลอดเวลา การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารความคิดใหม่ ๆ ร่วมกัน เปิดกว้างและตอบสนองมุมมองใหม่ ๆ มีการเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ในการทำงานและเข้าใจข้อจำกัดในโลกยุคปัจจุบัน

วิโรจน์ สารรัตน์ (2556) ได้เสนอทักษะของความคิดสร้างสรรค์และ นวัตกรรม (Creativity and Innovation) ประกอบด้วย

1) คิดอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยการใช้เทคนิคการสร้างสรรค์ที่ หลากหลาย สร้างความคิดที่ทั้งเป็นความคิดเสริมจากเดิม และความคิดก้าวหน้าใหม่ ๆ รอบคอบ กลั่นกรอง วิเคราะห์ และประเมินความคิดตนเองเพื่อปรับปรุงและให้เกิดพลังอย่างเต็มที่

2) ทำงานอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่น คือการพัฒนา ปฏิบัติ และสื่อสาร ความคิดใหม่สู่คนอื่นเปิดกว้างและตอบสนองต่อทัศนคติใหม่ ๆ ที่หลากหลาย นำมาใช้ประโยชน์และมีผลสะท้อนต่อการทำงานแสดงให้เห็นถึงความเป็นต้นตอหรือเป็นแหล่งประดิษฐ์ในการทำงานและเข้าใจข้อจำกัดของโลกที่เป็นจริงในการนำเอาความคิดใหม่มาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารความคิดใหม่ ๆ ร่วมกันต้องกระทำซ้ำ ๆ อีกหลายครั้งและยังพบข้อผิดพลาดอีกบ่อยครั้ง

3) นำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ คือการนำเอาความคิดที่สร้างสรรค์ไปปฏิบัติให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม มีผลที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งที่จะเกิดจากนวัตกรรมนั้น

School in focus (2556) ได้ให้ความหมายของทักษะในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า คนต้องเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เคารพสิทธิการเป็นพลเมืองของชุมชน สังคมและโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วยเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ยุคจำเป็นแห่งยุค IT นี้จะช่วยให้เราประสบความสำเร็จแม้ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงใดก็ตาม แต่ทักษะ IT เหล่านี้ไม่สามารถเกิดขึ้นเองได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนว่าในอนาคตข้างหน้า เราจะต้องเผชิญกับปัญหาระดับโลก ทั้งด้านการเงิน เศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม การศึกษา การรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในยุคปัจจุบัน ทักษะในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวเนื่องกับความสามารถที่จะต้องพัฒนาเพื่อเตรียมตัว สำหรับความท้าทายในการทำงานและการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 แต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้เพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2557) ได้เสนอความหมายของทักษะศตวรรษที่ 21 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ประกอบด้วย

1) ความคิดสร้างสรรค์ (Think Creativity) รู้จักการใช้ เทคนิคการสร้าง ความคิดที่ หลากหลาย สร้างแนวคิดใหม่และมีคุณค่า และสามารถอธิบาย ชัดเจน วิเคราะห์และ ประเมินแนวคิดของตนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์ให้มากขึ้น

2) การทำงานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น (Work Creativity with Others) สามารถพัฒนานำไปปฏิบัติและสื่อสาร ความคิดใหม่ ๆ ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ เปิดใจกว้างและยอมรับมุมมองหรือโลกทัศน์ใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลายให้ความเห็นต่อกลุ่มในการทำงานแสดงถึงความเป็นผู้นำในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และเข้าใจสภาพการณ์ ที่อาจเป็นข้อจำกัดในการรับความคิดใหม่ ๆ และสามารถนำความผิดพลาดให้เป็นโอกาสในการเรียนรู้ เข้าใจว่าการสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา เป็นกระบวนการที่มีวัฏจักรของความสำเร็จและความผิดพลาดการนำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ สามารถดำเนินการให้เกิดการสนับสนุนการนำนวัตกรรมไปใช้

ปริศนา งามทวีกุล (2560) มีความคิดสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ความรู้ความสามารถในยุคดิจิทัล (Digital-Age Literacy) ซึ่งรวมถึงตั้งแต่ความรู้ความสามารถพื้นฐานด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และความสามารถด้านคณิตศาสตร์ซึ่งจำเป็นสำหรับการทำงานและ

การเรียนรู้ ความรู้ความสามารถเชิงวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับกระบวนการคิดและตัดสินใจ อันส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคม ความรู้ความสามารถเชิงเศรษฐศาสตร์ ซึ่งทำให้เข้าใจสภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ ความคุ้มค่าคุ้มทุน และการเปลี่ยนแปลงนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้อง ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศและสื่อเพื่อการสื่อสารการใช้ข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ความรู้การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ใช้ให้ถูกวิธีและเกิดประโยชน์ ใช้เทคโนโลยีเพื่อหาความรู้มากกว่าความบันเทิง รู้วิธีการที่จะเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ และสามารถประเมินได้ว่าข้อมูลที่มากมายเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ รู้จักอ้างอิงที่มาของข้อมูล

ความหมายของทักษะในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตใหม่ทักษะของความคิด สร้างสรรค์และนวัตกรรม (Partnership for 21st Century Skills, 2011; สุนันท์ สังข์อ่อง. 2555; สุภาพร ศรศิลป์. 2555; วิโรจน์ สารรัตน์. 2556; มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2557.) คนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การคิดเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Inventive Thinking) เป็นความสามารถในการชี้นำตนเอง โดยตั้งเป้าหมาย วางแผน และใช้ความพยายามเพื่อจัดการให้บรรลุเป้าหมายได้ทักษะที่ใช้ความหลากหลายของเทคนิคการใช้ความคิด การระดมความคิด การสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ที่คุ้มค่าการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารความคิดใหม่ ๆ ร่วมกัน (School in focus, 2556; จับจ่าย for school. 2560.) สังคมและโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วยเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ยุคจำเป็นแห่งยุค IT นี้จะช่วยให้เราประสบความสำเร็จแม้ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงใดก็ตามความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศและสื่อเพื่อการสื่อสารการใช้ข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ความรู้การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ใช้ให้ถูกวิธีและเกิดประโยชน์ ใช้เทคโนโลยีเพื่อหาความรู้มากกว่าความบันเทิง

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 มีความชัดเจนและเด่นชัดมากขึ้นในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพท้าทายด้านความคิดสร้างสรรค์ การคิดนอกกรอบจากแบบเดิม ๆ การปรับตัวและพร้อมเตรียมการรับมือในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมพร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการศึกษา ดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึงซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเนื่องด้วยสภาพและวิธีการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลง ไป ส่งผลให้บุคคลต้องมีการพัฒนาตนเองไปพร้อมกันในด้าน IT การใช้สื่อเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ชีวิตมีความทันสมัยและการปรับตัวเข้ากับสังคมในยุคใหม่ ให้เข้ากับยุคในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับเป็นบุคคลในศตวรรษที่ 21

2.1.3 ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21

ทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (Learning Skill 21st Century) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ครูและเด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ความสามารถที่บุคคลพึงมีเพื่อเตรียมตัวสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความ

ท้าทายของสถานะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่ต้องมีในปัจจุบันซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

Fox, R. S. (2010) ความสำคัญทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ การคิดวิเคราะห์ การใช้ทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อีกทั้งต้องสร้างการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม อาทิ การเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นฐาน หรือการประยุกต์ใช้ในการทำงานและการสร้างชุมชนการเรียนรู้ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อนครูเพื่อบูรณาการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในบริบทห้องเรียน นำเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์การเรียนรู้เข้ามาช่วยในการเรียนรู้

(Kay K, 2012; อ้างถึงใน วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตฤกษ์) ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัว ต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เหมือนการทำงาน การศึกษา สังคมสิ่งแวดล้อมในศตวรรษที่ 20 หรือ 19 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้รู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต

วรางคณา ทองนพคุณ (2556) ได้กล่าวไว้ว่าทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ควรมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล มีทักษะจำเป็นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมแรงบันดาลใจให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย การเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการรังสรรค์สิ่งใหม่ ๆ การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวม และการเรียนรู้เพื่อการนำไปปฏิบัติ มุ่งสร้างการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ พึ่งพาตนเองได้ และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2556) ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจดจำเนื้อหาวิชา เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ได้ด้วยตนเอง ต้องสามารถสร้างและการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อความสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2557) ได้ให้ความสำคัญทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะ (competency-based approach) นำวิธีการและนวัตกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์มีความมั่นใจในตนเอง แสวงหาความรู้ รู้เท่าทันสารสนเทศในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คิดสร้างสรรค์ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดขั้นสูง และการใช้ปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญ (inquiry-and problem-based approaches) กระตุ้นและสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยการระดมกำลังและทรัพยากรการเรียนรู้ในชุมชนมาสนับสนุนการเรียนรู้

ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องมีองค์ประกอบจำเป็น 11 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดร.เพชร บุดสีทา (2560) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะจำเป็น 8 ประการสำหรับผู้เรียนยุค Gen Net/Tweenies 1) ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ (Autonomous Learning) 2) ทักษะด้านการคิด (Thinking Skills) 3) ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Collaborators) 4) ทักษะในการสืบเสาะค้นหา (Enquirers) 5) ความกระตือรือร้น (Active Learners) 6) ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที (ICT Skills) 7) ทักษะในด้านการใช้ภาษาสากล (Second Language Skills) 8) ความสนใจในวัฒนธรรม (Engaged with Cultures) และความตระหนักถึงความเป็นไปในโลก (World Awareness)

2. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 วิจารย์ พานิช (2555) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าทักษะเพื่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ การเรียนรู้ (Learning How to Learn) หรือทักษะในการเรียนรู้ (Learning Skills) ทักษะในการสร้างการเปลี่ยนแปลงไปในทางดีขึ้น (นวัตกรรม) ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ได้แก่ 1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) คือ การคิดอย่างผู้เชี่ยวชาญ (Expert Thinking) 2) การสื่อสาร และความร่วมมือ (Collaboration) คือ การสื่อสารอย่างซับซ้อน (Complex Communicating) 3) ความริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) และนวัตกรรม (Innovation) คือ การประยุกต์ใช้จินตนาการและการประดิษฐ์ ซึ่งต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สมหมาย อำดอนกลอย (2556) ได้ให้แนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

4. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2561) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ทักษะทางด้านเทคโนโลยี (Computing and ICT Literacy) 2) ความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ (Curiosity and Imagination) 3) การคิด วิचारณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 4) การคิดสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม (Creating and Innovation) 5) การสื่อสารและร่วมมือกัน (Communication and Collaboration) 6) การคิดในเชิงธุรกิจ และทักษะประกอบการ (Corporate and

Entrepreneurial Spirit) 7) ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Cross-cultural and Global Awareness)

5. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ระพีพัฒน์ หาญโสภณ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร ข้อมูลสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 4) ทักษะความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ 5) ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ 7) การเขียน และการพิมพ์ 8) การอ่านและการฟัง 9) การคำนวณ 10) การตั้งคำถาม 11) การเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคม 12) ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ 13) ทักษะอาชีพและทักษะการใช้ชีวิต 14) การจัดการองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ 15) ความสามารถในการใช้เหตุผล 16) ทักษะการเรียนรู้ที่แท้จริง 17) การเรียนรู้เชิงกระบวนทัศน์ 18) ทักษะการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง และ 19) คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการจัดการเรียนรู้

6. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร (2554) ได้กล่าวไว้ว่า 1) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา 2) ทักษะการทำงานร่วมกันผ่านเครือข่ายและการนำผู้อื่น 3) ทักษะความคิดคล่องแคล่ว และสามารถปรับตัว 4) ทักษะการริเริ่ม และการเป็นผู้ประกอบการ กล้าคิดกล้าทำ 5) ทักษะการสื่อสารโดยการพูดและการเขียนที่มีประสิทธิภาพ 6) ทักษะการเข้าถึงและการวิเคราะห์สารสนเทศ 7) ทักษะความเป็นผู้อยากรู้ อยากเห็น และมีจินตนาการ

7. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สุพรรณิ ซาญประเสริฐ (2556) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ได้แก่ 1. มีความรอบรู้ด้านเนื้อหา 2. มีทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ ทักษะการเรียนรู้บริบทและสิ่งแวดล้อม ทักษะการรอบรู้ด้านสื่อและข้อมูลข่าวสาร 3. มีความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร 4. มีทักษะชีวิต เช่น การเป็นผู้นำ การกำกับและชี้นำตนเอง การรับผิดชอบต่อสังคม

8. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

9. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 March (2012) ได้เสนอไว้ว่า มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ทักษะพื้นฐาน ทักษะเกี่ยวกับศาสตร์การสอนและแหล่งข้อมูลออนไลน์ ทักษะเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัล และทักษะการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

10. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 Mulyono (2009) effective learning management in the 21st century can be realized by relying on four strengths,

namely: 1) Critical Thinking and Problem Solving; 2) Creativity and Innovation; 3) Communication; and 4) Collaboration

11. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551) ได้กล่าวไว้ว่า 1) ทักษะการเขียนการอ่าน การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้ และประสบการณ์ตามที่ต้องการ 2) การสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการ โดยการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษาและตรงตามเจตนา 3) การคำนวณ เป็นการหาคำตอบของปัญหาจากข้อมูลป้อนเข้าโดยการใช้ขั้นตอนวิธี ศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้คือ *ทฤษฎีการคำนวณ* ซึ่งเป็นสาขาย่อยของวิทยาการคอมพิวเตอร์และคณิตศาสตร์

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าความสำคัญของทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้การคิดวิเคราะห์ การใช้ทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการบูรณาการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์มีความมั่นใจในตนเอง แสวงหาความรู้ รู้เท่าทันสารสนเทศในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเตรียมพร้อมไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัว ต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนา	เวทย์ธี อังกนะภัทรขจร (2554)	วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ (2554)	สุตฉานท์ ธนภักดิ์ (2556)	จินตนา สุจิตานนท์ (2556)	ระพีพัฒน์ หาญโสภณ (2557)	วารางคณา ทองนพคุณ (2559)	ดิเรก วรธรรมเสียร (2559)	สุทัศน์ เอกา (2560)	Sledd (2015)	The Glossary of Education Reform (2016)	ความถี่
1. ทักษะพื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ICT	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	9
2. ทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
3. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	7
4. ทักษะชีวิตและอาชีพ		✓		✓	✓	✓			✓	✓	6
5. การคิดวิจารณ์ญาณและการแก้ปัญหา		✓			✓	✓			✓	✓	5
6. ความสนใจในคุณธรรมและวัฒนธรรม				✓	✓				✓	✓	4
7. ทักษะการเขียนการอ่าน การฟัง การคำนวณ					✓				✓	✓	3
8. ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้							✓				1
9. ทักษะในการสืบเสาะค้นหา		✓				✓			✓		3
10. ทักษะความกระตือรือร้น	✓								✓		2
11. ทักษะในด้านการใช้ภาษาสากล									✓	✓	2
	รวมทั้งหมด										50

จากตารางการสังเคราะห์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 11 ทักษะ ซึ่งในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาที่มีค่าความถี่สูงตั้งแต่ 6 ขึ้นไปเพื่อคัดสรรเป็นกรอบแนวคิด การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนา 4 ทักษะ โดยเรียงลำดับความถี่

จากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

1. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Skills)

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ICT จากแนวความคิดของ (เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร (2554), วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ (2554), สุตานันท์ ธนาธัญย์ (2556), จินตนา สุจจันันท์ (2556), ระพีพัฒน์ หาญโสภา (2557), วรางคณา ทองนพคุณ (2559), ดิเรก วรรณเศียร (2559), สุทัศน์ เอกา (2560), Sledd (2015), The Glossary of Education Reform (2016) หมายถึง ครูนำระบบไอซีทีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นแนวทางการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะ ปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยผู้เรียนอาศัยความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับ สื่อและความรู้ด้านเทคโนโลยีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนำไปใช้จัดการกระบวนการเรียนรู้และช่วยการเรียนรู้เป็นการดำเนินการให้มี สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีเข้าไปช่วยจัดการประสิทธิภาพทุกกระบวนการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Creative and Innovation Skills)

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ จากแนวความคิดของ (Creative and Innovation Skills) จากแนวความคิดของ (เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร (2554), สุตานันท์ ธนาธัญย์ (2556), จินตนา สุจจันันท์ (2556), ระพีพัฒน์ หาญโสภา (2557), วรางคณา ทองนพคุณ (2559), ดิเรก วรรณเศียร (2559), สุทัศน์ เอกา (2560), Sledd (2015), The Glossary of Education Reform (2016) หมายถึง ครูสร้างกระบวนการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎีการคิดอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยการใช้เทคนิคการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย และความคิดก้าวหน้าใหม่ ๆ รอบคอบ กลั่นกรอง วิเคราะห์และประเมินความคิดตนเองเพื่อปรับปรุงและให้เกิดพลังอย่างเต็มที่ทำงานอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่นและสื่อสารความคิดใหม่สู่คนอื่น เปิดกว้างและตอบสนองต่อทัศนะใหม่ ๆ ที่หลากหลาย นำมาใช้ประโยชน์ และมีผลสะท้อนต่อการทำงาน แสดงให้เห็นถึงความเป็นต้นตอหรือเป็นแหล่งประดิษฐ์ในการทำงาน

3. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ (Skills to work with others effectively)

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวความคิดของ สุตานันท์ ธนาธัญย์ (2556), จินตนา สุจจันันท์ (2556), ระพีพัฒน์ หาญโสภา (2557), วรางคณา ทองนพคุณ (2559), ดิเรก วรรณเศียร (2559), สุทัศน์ เอกา (2560), Sledd (2015), The Glossary of Education Reform (2016) หมายถึง ครูมีกระบวนการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การแก้ไขปัญหาในการทำงานเป็นทีมที่มี

ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ผู้เรียนสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กร ปรับตัวเข้ากับบทบาทหน้าที่ที่แตกต่าง มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน งานที่ได้รับมอบหมายและบริบทที่เปลี่ยนไปสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพของความไม่ชัดเจนและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills)

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) จากแนวความคิดของ (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ (2554), จินตนา สุจจານันท์ (2556), ระพีพัฒน์ หาญโสภณ (2557), วราภรณ์ ทองนพคุณ (2559), ดิเรก วรณเศียร (2559), สุทัศน์ เอกา (2560), Sledd (2015), The Glossary of Education Reform (2016) หมายถึง ครูส่งเสริมผู้เรียนในด้านที่ผู้เรียนสนใจให้รู้จักตนเอง พัฒนาทักษะความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเข้าสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักเรียนรู้ถึงการเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพในสังคม มุ่งพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านทั้งความรู้ทักษะอารมณ์ยอมรับฟังความคิดผู้อื่นซึ่งเป็นพื้นฐานของผู้ผู้นำ นักเรียนสามารถคิดกล้าเผชิญพร้อมรับมือกับปัญหา ต้องรู้จักวางแผนและอยู่ร่วมในสังคมที่หลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิตและการทำงาน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ครูผู้สอนมีความรู้รอบด้านในทุก ๆ เรื่องของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับการเรียนการสอนอีกทั้งครูยังต้องมีทักษะการสื่อสาร ทักษะการบูรณาการศาสตร์การสอนใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น ทั้งการเลือกใช้สื่อ การนำเสนอสื่อ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมนำไปสู่ความเข้าใจและสามารถเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย แปลกใหม่จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ครูผู้สอนต้องเป็นมากกว่าผู้ถ่ายทอดความรู้โดยตรงเพียงอย่างเดียวครูต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนสามารถสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และครูสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยครูผู้สอนใช้ความถนัดและดึงศักยภาพในตัวออกมาเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ และครูผู้สอนพัฒนาตนเองจากหลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างต่อเนื่องได้

2.2 ครูแห่งศตวรรษที่ 21

2.2.1 ความสำคัญของครูแห่งศตวรรษที่ 21

ในยุคศตวรรษที่ 21 ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เดิมการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ครูต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การคิดสร้างสรรค์ การปฏิบัติจริง และการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน คือ จะไม่เป็นเพียง ผู้รับเท่านั้นแต่ผู้เรียนต้องเป็นผู้ฝึกหัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองซึ่งคุณครูจะเป็นพี่เลี้ยงที่ให้การช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของครูแห่งศตวรรษที่ 21 ไว้สอดคล้องกันดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวไว้ว่าการที่ครูต้องมีความเข้าใจพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็กและเข้าใจว่าการเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้นอย่างไรนั้น จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ “ครูยุคใหม่” จัดการเรียนการสอนได้ตรงกับลูกศิษย์ได้อย่างเหมาะสม คุณสมบัติอีกข้อที่สำคัญคือต้องมีทักษะในการสอนแบบใหม่ คือ การสอนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ครูต้องออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและคุณสมบัติเหล่านั้นได้ คุณสมบัติที่สำคัญที่สุด เช่น ครูต้องมีฉันทะมีแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้ซึ่งการเรียนรู้ในที่นี้ คือ การเรียนรู้เพื่อทำหน้าที่ครูที่ดี ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการเรียนรู้ที่ดีที่สุดของครู คือ การเรียนรู้จากห้องเรียนของตัวเอง การเป็นครูที่ดี ต้องมาตั้งเป้าหมาย learning out come ในปีนี้ เอมนี้ หรือวิชานี้ คืออะไร ซึ่งต้องมีทั้งสองส่วน ทั้งในส่วนวิชาการและนิสัยใจคอ การเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดี ครูตั้งเป้าหมายหาวิธีที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

ทรูปลูกปัญญา (2559) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความสำคัญของครูแห่งศตวรรษที่ 21 ครูที่ต้องเตรียมคนออกไปเป็น Knowledge Worker ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดย สั้นเชิงเพื่อให้เป็น “ครูในศตวรรษที่ 21” ไม่ใช่ครูในศตวรรษที่ 20 หรือศตวรรษที่ 19 ที่เตรียมคนออกไปทำงานในสายพานการผลิตในยุคอุตสาหกรรม การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องเตรียมคนออกไปเป็นคนที่ทำงานที่ใช้ ความรู้ (Knowledge Worker) และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ (Learning Person) ไม่ว่าจะประกอบสัมมาชีพใด มนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ และเป็นคนที่ใช้ความรู้ แม้จะเป็นชาวนาหรือ เกษตรกรก็ต้องเป็นคนพร้อมเรียนรู้ และเป็นคนที่ใช้ความรู้ ครูจะเป็นตัวช่วยสำคัญที่สุดของศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทักษะของการเรียนรู้ (Learning Skills) โลกในศตวรรษที่ 21

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2559) ได้เสนอไว้ว่าสาระวิชาที่มีความสำคัญมาก แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของผู้เรียน โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนแต่ละคนสามารถ ประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้สาระวิชาหลักที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ประกอบด้วยในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกันครูจะปลูกฝังผู้เรียนได้รับการชี้แนะ 3 เรื่อง คือ

1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมจะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน

2) ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ (Autonomous Learning) หมายถึงความสามารถของผู้เรียนในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ของตน รู้จักวิธีการในการไปถึงเป้าหมายนั้น ๆ อย่างยืดหยุ่น ตลอดจนการมีวินัยในการเรียนรู้ของตนเอง โดยที่ไม่ต้องให้มีผู้ใดมาบังคับ รวมทั้งการมีความเป็นผู้ใหญ่ภายในตนเอง ทักษะประการแรกนี้ ถือว่ามีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกและเป็นทักษะที่ต้องการ การปลูกฝังไม่เพียงแต่จากครูผู้สอน จากระบบการศึกษา หรือจากสังคมเท่านั้น หากยังต้องอาศัยสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกฝังจากครอบครัวเป็นสำคัญ

3) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันการปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง (Adapt to Change) โดยปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและบริบทตามช่วงเวลาที่กำหนดปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานในองค์กรที่ดีขึ้นเกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน (Be Flexible) โดยสามารถหลอมรวมผลสะท้อนของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ เป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน และมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและความเสมอภาคอย่างรอบด้าน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ของการทำงานให้นักเรียนประสบความสำเร็จในชีวิต

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่าเมื่อต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพ ปัจจัยแรกที่ต้องคำนึงถึงคือครูโดยสิ่งสำคัญคือการพัฒนาครูให้เป็นผู้ที่มีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมเพื่อให้ครูได้ไปพัฒนาการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ อันส่งผลที่ทำให้ครูมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นและมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอนต่อไปได้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2560) ได้กล่าวไว้ว่าครูนอกจากนี้ยังส่งเสริมความสามารถ ในการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตอบสนองคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน และพัฒนาทักษะการคิด สืบค้นของผู้เรียน การเรียนการสอน E-learning เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ในโลกยุคปัจจุบันที่ครู ควรได้ศึกษาไว้ถึงแม้ว่าในปัจจุบันยังไม่มี ความจำเป็นมากนักด้วยเหตุผลหลาย ๆ ประการแต่ในอนาคตจะมีความสำคัญและจำเป็นมาก การเรียนรู้และศึกษาไว้ก่อน จะทำให้ครูเป็นคนที่ไม่ตกยุค นักเรียนของเราก็ไม่ควรที่จะเป็นคน “ตกยุค” เขาควรที่จะได้รับการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบ เพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่างหน้าของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ครูเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จนั้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2558 - 2561) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าครูไทยมีอาชีพควรต้องรู้การศึกษาของผู้เรียนในยุคปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น หรือที่เรียกกันว่า “ยุคไอที” ซึ่งยุคนี้เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการนำเทคโนโลยีสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับการดำรงชีวิตในปัจจุบันนี้ต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เพื่อให้ทันโลกทันเหตุการณ์ ข้อมูลข่าวสารแต่เดิมนั้นจะอยู่ในรูปของเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ก็จะถูกแปลงเป็นสัญญาณดิจิทัลเพื่อสะดวกในการรับ-ส่ง และประมวลผลข้อมูล มนุษย์ในยุคนี้จึงดำรงชีวิตอยู่ในสังคมดิจิทัล ผู้ใดไม่เรียนรู้ ไม่ยอมรับที่จะใช้ ก็จะเสียเปรียบผู้อื่น ๆ การศึกษาจำเป็นที่ต้องพัฒนาต่อไปตามยุคสมัย ทำให้ครูยุคปัจจุบันต้อง มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ มีคุณธรรมให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้า ที่เปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างเช่นในปัจจุบัน ในสถานศึกษาแทบทุกแห่ง ครูหรืออาจารย์ได้ให้นักเรียน นักศึกษาส่งรายงานหรือการบ้านผ่านทาง website หรือมีการอัปเดตข้อมูลข่าวสารการศึกษาผ่านทาง social network หรือ facebook ซึ่งกำลังได้รับความนิยม และ การเรียนแบบ e-learning หรือการเรียนรู้ออนไลน์ก็เริ่มมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียน หรือในโรงเรียนเท่านั้น

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าความสำคัญของครูแห่งศตวรรษที่ 21 ครูผู้เป็นบุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักในการสั่งสอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ ต่อครูและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียน ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะของการเป็นครูไทยมืออาชีพ ด้วยความมีจิตวิญญาณของความเป็นครูและสร้างแรงบันดาลใจพัฒนาตนเองให้มีความเป็นครูที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่อย่างสม่ำเสมอความสำคัญของครูในศตวรรษที่ 21 ด้วย การใช้เทคโนโลยี สื่อในการสอน การแนะนำ เทคนิคการสอนที่แปลกใหม่เพื่อให้เกิดความท้าทายในการเรียนของผู้เรียนเพื่อตอบสนองความต้องการผู้เรียนที่ทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ทางด้านการศึกษา สังคมแวดล้อมภายนอก การปรับตัวสู่โลกยุคดิจิทัลเพื่อให้เกิดความหนักแน่นในด้านการเรียนการสอน

และการส่งเสริมเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยแสดงพฤติกรรมของคนที่กำหนดองค์ความรู้ไว้กับตำแหน่งเพื่อถ่ายทอดให้นักเรียนและครูยังต้องมีทักษะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้ผู้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

2.2.2 บทบาทของครูในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยจำเป็นต้องค้นหายุทธศาสตร์ใหม่ในการพัฒนาระบบการศึกษา การศึกษาที่ถูกต้องสำหรับศตวรรษใหม่ต้องเรียนให้บรรลุคือทำได้ต้องเรียนเลย จากรู้วิชาไปสู่ทักษะในการใช้วิชาเพื่อการดำรงชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริงการเรียนจึงต้องเน้นโดยการลงมือทำ หรือการฝึกฝนนั่นเอง และคนเราต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นตลอดชีวิต เครื่องมือเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับ การเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนและครู มีบทบาทในการสอนบนฐานคิด "กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้" และ "กระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ" โดยใช้ฐานคิด "ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21" (21st Century Skills) เพื่อรองรับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทยใน ศตวรรษที่ 21 ได้มีนักวิชาการศึกษาและนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2557) ได้กล่าวไว้ว่าการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีเศรษฐกิจโลกในศตวรรษที่ 21 โดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไทยและฐานคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เครื่องมือเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงได้ถูกสร้างขึ้นผ่านฐานปรัชญา ความคิดและกระบวนการทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยให้บรรลุ "การเรียนการสอนแห่งศตวรรษที่ 21" (21st Century Skills) ที่เน้นทักษะการใช้ชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งจะมีครูมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้แนะนำและทำโครงการการเรียนรู้ร่วมกัน กับเด็กซึ่งเด็กจะได้ทั้งความสนุกสนานและแนวทางการดูแลและสร้างองค์ความรู้รวมทั้งนวัตกรรมต่าง ๆ จากความคิดที่เปิดกว้างจากครูที่เป็นผู้เปิดโลกทัศน์นั้นให้เด็ก

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2558) การที่ครูมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในยุคแห่งศตวรรษที่ 21 คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็น นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เรื่อง นโยบายด้านการศึกษาและการ เรียนรู้การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับครู ในข้อที่ 4.6 ว่าจะ พัฒนาระบบการผลิต และพัฒนาครูที่มีคุณภาพ และจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอน ให้มีคุณวุฒิตรงตามวิชาที่สอนและสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครู หรือเพื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบ ประกอบกับร่าง แผนปฏิบัติการหรือ Roadmap การปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2558-2564 ของ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 6 ด้าน คือ

1. การปฏิรูปครู
2. การกระจายโอกาส และคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. ปฏิรูปการบริหารจัดการ
4. ปรับระบบการผลิต และพัฒนากำลังคน เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน
5. ปฏิรูปการเรียนรู้
6. การปรับระบบการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ฉันทน์ ธาตุทอง (2559) ได้กล่าวไว้ว่าบทบาทของครูยุคใหม่คือการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้เรียนให้พัฒนาตนเองให้ได้เต็มศักยภาพ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพราะเทคโนโลยีในทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและ ล้ำสมัย ผู้คนในยุคใหม่จึงต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ตลอดเวลา ดังนั้นครูต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีและคอยแนะนำแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเด็กอย่างเข้าใจ และพร้อมที่จะทุ่มเทวิชาความรู้ด้วยวิธีการสมัยใหม่ตามธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง

กัลป์ยานี วิชัยศร (2559) ได้เสนอบทบาทของครูผู้สอนไว้ดังนี้ความสามารถของครูยุคใหม่อาจจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้แต่สิ่งที่ครูสามารถที่จะบอกนักเรียนได้ว่าข้อมูลใดสามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตจริงแต่สิ่งที่สำคัญที่จะหาไม่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่คือศีลธรรม คุณธรรม ที่ครูสอนถ่ายทอดให้เด็กซึ่งเป็นส่วนสำคัญอันจะถูกพัฒนาไปพร้อมกับสติปัญญาเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ยั่งยืนต่อไป

การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่ "ครูมืออาชีพ", ม.ป.ป.; ได้เสนอไว้ว่าในปัจจุบันบทบาทและความสำคัญของครูได้ลดน้อยลงเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ ไอแพด หรือสมาร์ทโฟน แค่อเพียงปลายนิ้วสัมผัส สารพัดคำตอบก็แสดงขึ้นมาได้อย่างรวดเร็ว ทันใจ ผิดกับภาพของครูที่ยืนสอนหน้าชั้นเรียนคอยบอกให้นักเรียนจดหรือท่องจำสิ่งที่ควรรู้ภาพนักเรียนที่อ่านเอกสารประกอบหรือเลคเชอร์โน้ตไปพลาง ๆ

พัทธนันท์ รชตะไพโรจน์ (2559) ได้กล่าวไว้ดังนี้ครูในศตวรรษที่ 21 จากการเปลี่ยนแปลงหลากหลายทางสังคมในศตวรรษที่ 21 สิ่งแวดล้อมวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตสังคมและวิถีอาชีพของครูอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ครูในยุคปัจจุบันได้มีบทบาทการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยครูจึงต้องเป็นผู้พัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าในโลกแห่งข้อมูลข่าวสารอย่างเสมอสนใจเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และนำมาปรับใช้กับการเรียนการสอน การอบรมนักเรียน ให้ตนเองเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วบทบาทหน้าที่ของครูในศตวรรษที่ 21 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูต้องรู้ความต้องการของผู้เรียนและผู้เรียนก็ต้องเข้าใจจุดประสงค์ของครู
2. ครูต้องให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้รู้จักใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์
3. ครูต้องให้ผู้เรียนใช้อินเทอร์เน็ตและให้ผู้ปกครองช่วยสอดส่องดูแลครูให้คำแนะนำในการใช้เครื่องมือสื่อสารและการใช้ Social Media
4. ครูต้องให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองนักเรียนครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างถูกต้อง
5. การเรียนรู้ต้องสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ติดตามข่าวสารนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ
6. ครูต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถพึ่งพาตนเองได้
7. ครูต้องทำการวิจัยวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน
8. ครูต้องมีบทบาทร่วมกับสถานศึกษาและชุมชนในการจัดการความรู้ของผู้เรียน
9. ครูต้องรักษาวินัยมีจรรยาบรรณ

10. ครูต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอครูมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาของผู้เรียนต้องเป็นคนดีคนเก่งคนทันสมัยโลกครุมืออาชีพต้องมีบทบาทในการจัดความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอจึงจะเหมาะสมกับการเป็นครูในศตวรรษที่ 21

การนำเทคโนโลยีทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้เรียนให้พัฒนาตนเองให้ได้เต็ม ศักยภาพ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพราะเทคโนโลยีในทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและ ล้ำสมัย ผู้คนในยุคใหม่จึงต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ตลอดเวลา ดังนั้นครูต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีและคอยแนะนำแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเด็กอย่างเข้าใจ และพร้อมที่จะทุ่มเทวิชาความรู้ด้วยวิธีการ สมัยใหม่ตามธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม แม้เทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความสามารถของครูยุคใหม่อาจจะไม่ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้แต่สิ่ง ที่ครูสามารถที่จะบอกนักเรียนได้ว่าข้อมูลใดสามารถ นำไปปรับใช้กับชีวิตจริง แต่สิ่งที่สำคัญ ที่จะหาไม่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่คือ ศีลธรรม คุณธรรม ที่ครูสอนถ่ายทอดให้เด็กซึ่งเป็นส่วนสำคัญอันจะ ถูก พัฒนาไปพร้อมกับสติปัญญาเพื่อให้ความรู้แก่นาคตของชาติอย่างถูกต้องสมบูรณ์ยั่งยืนต่อไป ครู มุ่งมั่น ในศตวรรษที่ 21 นำมาแบ่งออกเป็น 6 องค์ประกอบ

1. ครูเป็นโค้ช
2. เน้นตั้งคำถาม-ถามตอบ
3. ไม่ต้องอายที่จะบอกว่า “ไม่รู้”
4. สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียน
5. ให้ feedback กับนักเรียน
6. สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในเทคโนโลยีการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็น บทบาทครูในศตวรรษที่ 21 ต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึง การที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้ ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ใช้เทคโนโลยีมาเป็นแรงกระตุ้น สรรหา เทคนิคการสอนแบบใหม่เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีเทคนิคการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าสื่อการเรียนรู้ ภายนอกมากกว่าในห้องเรียน มีสื่อการสอน สื่อการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ในทุก ๆ ช่วงของการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางการศึกษาหรือหลักสูตร ส่งเสริมนักเรียนในการคิดแก้ไขปัญหาในทุกมิติของการศึกษา โดยสอดคล้องกับความจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ทันสมัย มนุษย์ในยุคใหม่ครูต้อง เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลาเพราะเนื้อหาในยุคสมัยนี้มากเกินกว่าที่จะเรียนรู้ได้อย่างพอเพียง ต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

2.2.3 ทักษะครูในศตวรรษที่ 21

ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของครูทักษะของครูเป็นเรื่องที่สำคัญมากเนื่องจากครูเป็นบุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักในการสั่งสอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ด้วยความหนักแน่นในด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยแสดงพฤติกรรมของตนเองตามที่ได้ กำหนดไว้กับตำแหน่งของครูแต่ละคน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพพร้อมเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มี นักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามเกี่ยวกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

Dynneson และ Berson (2003 อ้างถึงใน วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2555) ได้เสนอ ทักษะสำคัญไว้ดังนี้

1) ทักษะเบื้องต้นหรือทักษะเริ่มต้น (Simple Skills) เป็นทักษะที่ต้องเรียนแต่เล็ก เป็นทักษะที่ใช้ในการเรียนทักษะพื้นฐานต่อไป เช่น ทักษะทางร่างกายที่ใช้กำลังกล้ามเนื้อในการเขียนตัวพยัญชนะ การจับคู่อักษรและหน้าให้สัมพันธ์กัน เป็นการเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

2) ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills) เป็นทักษะที่จำเป็นในการหาความรู้ ได้แก่ความสามารถในการอ่าน เขียน ฟัง การสื่อสารและการสังเกต

3) ทักษะที่ซับซ้อน (Complex Skills) เป็นทักษะที่เน้นกระบวนการคิด ได้แก่ความสามารถในการหาข้อมูล การวิจัย การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างสร้างสรรค์

เฉลิมลาภ ทองอาจ (2556) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า "จะสอนให้ผู้เรียนมีหรือเป็นสิ่งใด ครูจะต้องมีหรือเป็นในสิ่งนั้นเสียก่อน " เป็นแนวคิดพื้นฐานที่ดำรงอยู่ไม่เสื่อมคลาย น่าสนใจที่ว่า กระแสที่กำลังเกิดขึ้นในระบบการศึกษาปัจจุบัน คือ การมุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญหรือจำเป็นในศตวรรษที่ 21 แต่ในขณะเดียวกัน เรากลับไม่เคยตั้งคำถามว่า แล้วครูที่จะสอนให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ เช่นว่า ครูจะเป็นผู้มีสมรรถนะหรือทักษะเช่นว่านั้นก่อนหรือไม่ ถ้าครู จะมีวิธีการหรือแนวทางอย่างไร เพื่อให้ครูหรือนิสิตนักศึกษาที่จะเป็นครูเกิดทักษะหรือสมรรถนะดังกล่าว

วิโรจน์ สารรัตนะ (2556) สรุปว่า การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติจากกระบวนการดั้งเดิมไปสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ ที่ให้โลกของนักเรียนและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การ ทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเอง นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะและค่านิยมทางเทคโนโลยี ความเชื่อมั่นตนเอง ความยืดหยุ่น การจงใจตนเอง และความตระหนักในสภาพแวดล้อมและเหนืออื่นใดคือความสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ ถือเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการเป็นนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายในการที่จะพัฒนาผู้เรียนเพื่ออนาคต ให้นักเรียนมีทักษะ ทัศนคติ ค่านิยมและบุคลิกภาพ เพื่อเผชิญกับอนาคตด้วยภาพในทางบวก ที่มีทั้งความสำเร็จและความสุข

Patrick Noonan (2013) เสนอแนวคิดเรื่อง 10 Modern Teaching Skills มีจำนวน 10 องค์ประกอบย่อย โดยแบ่งเป็น 2 ทักษะ คือ ทักษะดั้งเดิม (Traditional Teaching Skills) 6 ทักษะ และทักษะใหม่ (New Teaching Skills) 4 ทักษะ ดังนี้

1) ความรับผิดชอบ เป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงานและเป็นสิ่งที่ครูต้องยึดถือไว้เพื่อการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ครูยุคใหม่ควรตระหนักถึงความรับผิดชอบนี้และนำมาเชื่อมโยงให้เกิดความเป็นมืออาชีพของตนเอง

2) การเตรียมการ เป็นการใช้เวลาเพื่อจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องตามความสามารถของครูเวลานี้ครูต่างผ่านการอบรมจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ตามความต้องการของสังคมที่มีต่อวิชาชีพนี้มากขึ้น การเตรียมครูจึงเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในนี้ ครูยุคใหม่จึงควรเรียนรู้และปลูกฝังจิตสำนึกในหน้าที่เสมอ

3) การจัดการ การจัดการที่ดีและการวางแผนสำหรับบทเรียนขั้นสูงเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักเรียน เพื่อให้ครูจัดการบทเรียนและกำหนดขอบเขตบทเรียนได้ครอบคลุมไปถึงลักษณะนักเรียน ซึ่งต่างจากชั้นเรียนที่ล้มเหลวเพราะครูไม่สามารถเข้าถึงผู้เรียนได้

4) ความอดทนอดกลั้น เป็นคุณสมบัติของครูที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากความหลากหลายทางสังคม โดยเฉพาะในเรื่องการกำจัดอคติหรือความลำเอียงของตน ครูจะต้องดูแลนักเรียนทุกคนโดยปราศจากความมีอคติหรือความลำเอียง ไม่บังคับให้นักเรียนเห็นตามวิสัยทัศน์ของตนเอง ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายตามหัวข้อ ได้อย่างอิสระและส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจด้วยตนเอง

5) การเล่าเรื่องราว หนทางที่ดีที่สุด สำหรับการสอนคือการส่งผ่านความคิดไปยังนักเรียน ครูที่ดีจะใช้วิธีสนในห้องเรียนโดยใช้เทคนิคเล่าเรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นทักษะของครูนักเรียนได้ตลอดเวลาสามารถใช้ประโยชน์จากชั้นเรียนได้อย่างเต็มที่โดยเชื่อมโยงไปสู่การมีส่วนร่วมและความร่วมมือในกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน

6) เปิดโอกาสให้ซักถาม การสร้างความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียนของครูและนักเรียน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเชื่อมโยงนักเรียนกับเทคนิคการสอน ครูควรตอบคำถามโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ครูยุคใหม่จะตั้งใจฟังคำถามจากนักเรียนและตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมา คำตอบของครูอาจมีสถานการณ์ปัจจุบันมาเกี่ยวข้องซึ่งไม่ใช่การตอบตามตำรา กำหนดไว้เท่านั้น ในกรณีที่ครูไม่ทราบคำตอบหรือไม่มีเวลาจะตอบคำถาม ครูไม่ควรปิดคำถามหรือละเลยคำถามนั้น แต่ควรอธิบายตามความเข้าใจหรือเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสกลับไปค้นหาคำตอบ

7) นวัตกรรม (Innovative) ครูยุคใหม่ต้องมีนวัตกรรม พยายามลองสิ่งใหม่ ปรับตัวให้รู้เท่าทันนวัตกรรมโดยลองออกแบบทักษะของครูแบบใหม่ ลองใช้แอปพลิเคชันการศึกษา การใช้เครื่องมือ ICT เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ความกระตือรือร้นในเทคโนโลยี (Tech enthusiast) ครูยุคใหม่ต้องสำรวจเทคโนโลยีใหม่ เช่น iPads application หรือสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ครูยุคใหม่ควรแสวงหาแนวทางการใช้ไอซีที (เตา หรือใช้ไอซีทีแก้ปัญหา (ICT Problem) เพื่อนำมาใช้จัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

9) การใช้สังคมออนไลน์ (Social ในทักษะของครูแบบดั้งเดิมมีการเปิดโอกาสให้ซักถามแต่สำหรับครูยุคใหม่ควรใช้การสนทนาในสังคมออนไลน์ (Social Networks) เพิ่มขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมภายนอกชั้นเรียน

10) ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี (Geek) หมายถึง เป็นบุคคลที่สนใจในเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องสนใจอยากเรียนอยากรู้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้โดยรอบกับทรัพยากรทางการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งประเด็นนี้นักเรียนควรได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกัน โดยครูจะต้องให้นักเรียนรู้จักค้นคว้า สร้างความท้าทายในชั้นเรียนกับสังคมออนไลน์ที่นักเรียนพบในสถานการณ์

Jyrki Loima (2013) ได้เสนอร่างทักษะและสมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถประมวลสมรรถนะที่สำคัญมาได้หลายสมรรถนะ ไว้ดังนี้

1) เจตคติที่ดีและความศรัทธาต่อวิชาชีพครู (Positive Attitude and Faith in Teacher Professional)

2) คุณธรรม จริยธรรม จรรยา มารยาท (Morality and Integrity)

3) ความสามารถในการสื่อสารและการแสดงออก (Communication/Expression)

- 4) ความสามารถในการปรับตัวและการมีความยืดหยุ่น (Adaptation Skills and
- 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT Skills)
- 6) ความสามารถในการจัดการแบบบูรณาการ (Integrated Management Skills)
- 7) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills)
- 8) ความสามารถในการเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน (Kalayanamitra Skills)
- 9) ความสามารถในการทำวิจัย (Research Skills)
- 10) ความสามารถในการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพ (Application Skills)

ปัจจุบันอยู่เสมอ

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2557) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะหรือทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วย 7 ประการ คือ

- 1) สร้างและบูรณาการความรู้ได้ เพราะความรู้เปลี่ยนแปลงเร็วมาก ครูจึงต้องรู้จักหาความรู้ได้เอง และสามารถบูรณาการความรู้
- 2) มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ สังคมยุคใหม่มีสิ่งหลอกลวงมาก ครูต้องวิเคราะห์ออกจึงจะบอกเด็กได้ ขณะเดียวกันต้องคิดอะไรใหม่ ๆ ไปด้วย
- 3) มีวิสัยทัศน์และตถกผลึกทางความคิด สังคมครูต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลง มองเห็นแนวโน้มอนาคต และวิเคราะห์จนตถกผลึกชัดเจน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียนได้
- 4) รู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ พร้อมทั้งชี้แนะข้อดี ข้อเสียของเทคโนโลยีให้กับผู้เรียน และสังคมได้
- 5) มีทักษะการสอนเด็กให้เจริญเติบโตตามศักยภาพและสร้างผลงานใหม่ ๆ ได้ เพราะโลกอนาคตจะเป็นโลกของการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ออกมาแข่งกับโลก
- 6) เข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคม เพราะการเสียสละเพื่อสังคมน้อยลงทุกทีในสังคมไทย ครูต้องเข้ามามีบทบาทมากขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะของครูของนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ว่า ครูควรมีทักษะ เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และนอกจากจะต้องมีการพัฒนาทักษะพื้นฐานแล้วยังพร้อมปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ ซึ่งจากการวิจัยทั้งในและต่างประเทศได้เสนอว่า รูปแบบการสอนที่ดีนั้นควรเป็นในลักษณะของการสอนแบบบูรณาการ เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม มีกิจกรรม หรือมีการปฏิบัติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 เป็นความชำนาญและความเชี่ยวชาญของบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน หรือผู้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน มีความรู้ความสามารถเชิงบูรณาการและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อและวิธีการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาต่อไปในอนาคต

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

2.3.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นั้นเป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งของการศึกษา คณะสงฆ์เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ พระราชวรมณี 2521 อ้างถึงใน กองพุทธศาสนศึกษา (2557) ซึ่งมีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา และบาลีวิสามัญศึกษา สำนักเรียนวัด กล่าวคือภายหลังจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสอง แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2432 และ พ.ศ.2489 ตามลำดับ ได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้จัดแผนกมัธยมขึ้นมาเรียกว่า โรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา กำหนดให้มีการเรียนบาลีนักธรรม และความรู้ชั้นมัธยม โดยรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ 4 ต่อมาเมื่อโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาได้แพร่ขยายออกไปยังต่างจังหวัดหลายแห่งมีภิกษุและสามเณรเรียนกันมาก ทางคณะสงฆ์โดยองค์การศึกษาจึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ใหม่ว่า โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักวัด โดยมีมติสังฆมนตรีและกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ออกระเบียบกระทรวงให้โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดเปิดทำการสอบสมทบในชั้นตัวประโยค คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา และเมื่อสอบได้แล้วก็ยังคงได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พระภิกษุและสามเณรนิยมเรียนกันเป็นจำนวนมาก โรงเรียนประเภทนี้จึงแพร่หลายออกไปยังจังหวัดต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง จนทำให้ทางการคณะสงฆ์เกรงว่าการศึกษาธรรมและบาลีจะเสื่อมลง เพราะพระภิกษุและสามเณรต่างมุ่งศึกษาวิชาทางโลกมากไป เป็นเหตุให้ต้องละทิ้งการศึกษาธรรมและบาลีเสีย แต่ทางคณะสงฆ์ก็ยังพิจารณาเห็นความจำเป็นทางการศึกษาวิชาทางโลกอยู่

ดังนั้นแม่กองบาลีสนามหลวง พระธรรมปัญญาบดี (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ฟั้น ชุตินธรมหาเถร) จึงได้ตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีขึ้นใหม่ มีวิชาบาลี วิชาธรรม และวิชาทางโลก เรียกว่า บาลีศึกษาสามัญศึกษา และปริทัศน์ศึกษา และได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2507 พร้อมกับได้ยกเลิกระเบียบของคณะสังฆมนตรีว่าด้วยการศึกษาของโรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดเสีย และกำหนดให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีที่คณะสงฆ์ได้จัดขึ้นใหม่ แต่การณ์ปรากฏต่อมาว่า การตั้งสำนักเรียนตามแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีใหม่นี้มีน้อย นักเรียนก็นิยมเรียนกันน้อย เพราะพระภิกษุสามเณรส่วนใหญ่ยังพอใจที่จะเรียน โดยได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอยู่ ดังนั้นนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว จึงได้พากันเข้าชื้อกันเป็นนักเรียนราษฎร์ของวัด ซึ่งตั้งขึ้นโดยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการบ้าง สมัครสอบเทียบบ้าง เข้าเป็นนักเรียนผู้ใหญ่บ้าง ทำให้การศึกษาของคณะสงฆ์ในช่วงระยะเวลานั้นเกิดความสับสนเป็นอันมาก กรมการศาสนา (2521)

ในขณะที่เดียวกันได้มีผู้แทนราษฎรได้ยื่นเรื่องราวขอให้กระทรวงศึกษาธิการเปิดการสอบสมทบในชั้นประโยคให้แก่พระภิกษุสามเณร แต่กรมการศาสนามาร่วมกับกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาลงความคิดเห็นร่วมกันว่าควรจะต้องตั้งโรงเรียนขึ้นประเภทหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการของพระภิกษุสามเณร โดยให้เรียนทั้งวิชาธรรมและวิชาสามัญศึกษาควบคู่กันไป โดยไม่มีการสอบสมทบ

แต่ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสอบเอง และโดยพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถระ)ว่า “ การศึกษาทางโลก เจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรมก็จำเป็นต้องอนุรักษ์ไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลกบ้าง จึงเห็นสมควรที่จะมีหลักสูตรในการเรียนพระปริยัติธรรมเพิ่มขึ้นอีกแขนงหนึ่ง คือหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ได้ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป” ในที่สุดกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขึ้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักร และฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรจะได้ศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่ภาวะ สามารถธำรง และสืบต่อพระพุทธศาสนา ให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาบทไปแล้ว สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้หรือเข้าราชการสร้างประโยชน์ให้ก้าวหน้าให้แก่ตนเองและบ้านเมืองสืบต่อไปด้วยเช่นกัน ในระยะเริ่มแรกมีเจ้าอาวาส 51 แห่ง รายงานเสนอจัดตั้งต่อกรมการศาสนา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2553-2562 (2552)

ต่อมา โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (เพิ่มเติม) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 2 มาตรา 12 ว่า “นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง”และมาตรา 18 (2) กำหนดว่า “โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น” ดังนั้น จึงถือได้ว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อความในมาตรา 12 และมาตรา 18 (2) แห่งพระราชบัญญัตินี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ. 2548 เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎกระทรวงดังกล่าว โดยมุ่งเน้นให้วัดที่จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์เป็นสำคัญ มหาเถรสมาคม จึงได้ออกประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2553 โดยกำหนดให้มีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กำหนด ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน แผนการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำ ส่งเสริมการจัดการศึกษา และพิจารณาวินิจฉัย ขี้ขาดปัญหา ข้อขัดข้องต่าง ๆ มี สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พรหมคุตโต) เป็นประธานกรรมการ มีผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ มีผู้แทนจากบุคคลและหน่วยงานสำคัญต่าง ๆ อาทิ ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นคณะกรรมการ โดยมี ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (2557)

2.3.2 สภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น เลย และหนองบัวลำภู จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 44 โรงเรียน ประชากรครูทั้งหมด 239 รูป/คน ได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดเลยและจังหวัดขอนแก่น สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาที่สำคัญอยู่หลาย ๆ ประเด็นไม่ว่าจะเป็นในด้านคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาในปัจจุบันของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาอย่างไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงกว้าง ความไม่ชัดเจนในอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทที่ควรจะเป็นอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพของระบบการดำเนินการด้านการบริหารจัดการ และการจัดการศึกษา ที่ยังไม่มีทิศทางพัฒนา และขาดความชัดเจนในการสร้างเอกภาพทางการบริหารให้กับกลุ่มโรงเรียนนอกจากนั้นยังพบว่า การสร้างพันธสัญญาการดำเนินงานและการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างศาสนทายาทที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันยังไม่ได้มีการกำหนดให้มีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมมากนักจะมีเพียงการดำเนินงานตามกรอบแนวปฏิบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นสำคัญ อีกทั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนาคัดค้านที่ชัดเจนจะเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาในบริบทพื้นที่นั้น ๆ เพื่อสร้างศาสนทายาท และดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (2546) นอกจากนี้การศึกษาของคณะสงฆ์แยกออกจากระบบการศึกษาแห่งชาติทำให้เกิดปัญหาด้านการจัดการงบประมาณการบริหารหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนและบุคลากรขาดสวัสดิการขาดความมั่นคงในอนาคต ยิ่งไปกว่านั้นหลักสูตรการศึกษาที่มีอยู่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ในด้านคุณภาพการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน การบริหารจัดการศึกษาไม่เป็นระบบและขาดประสิทธิภาพ ผู้บริหารไม่ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือก งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้เป็นเงินอุดหนุนรายรูปนักเรียนสถานภาพของครูยังเป็นเพียงลูกจ้าง ครูไม่ได้ผ่านระบบการคัดเลือกไม่มีการวางแผนอัตรากำลัง ครูขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้อัตราสวัสดิการสวัสดิภาพ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ควรจะต้องมีการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ทั้งในการบริหารจัดการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ตลอดจนนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาต่อไปในอนาคตมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2432 และ พ.ศ. 2489 ตามลำดับได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจึงได้จัดแผนกมัธยมขึ้นมาเรียกว่าโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา กำหนดให้มีการเรียนบาลีนักธรรมและความรู้ชั้นมัธยม โดยรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 ต่อมาเมื่อโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาได้แพร่ขยายออกไปยังต่างจังหวัดหลายแห่งมีพระภิกษุและสามเณรเรียนกันมากคณะสงฆ์โดยมติคณะสังฆมนตรีจึงได้

กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ใหม่ว่าโรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดและกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ออกระเบียบกระทรวงให้โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดนี้เปิดทำการสอบสมทบในชั้นตัวประโยคคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เป็นต้นมาและเมื่อสอบได้แล้วก็ยังจะได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วยด้วยเหตุนี้จึงทำให้พระภิกษุและสามเณรนิยมเรียนกันมากโรงเรียนประเภทนี้จึงแพร่หลาย ออกไปยังจังหวัดต่าง ๆ อย่างกว้างขวางจนทำให้คณะสงฆ์เกรงว่าการศึกษารวมและบาลีจะเสื่อมลงเพราะพระภิกษุและสามเณรต่างมุ่งศึกษาวิชาทางโลกมากไปเป็นเหตุให้ต้องละทิ้งการศึกษารวมและบาลีเสียแต่ทางคณะสงฆ์ก็ยังพิจารณาเห็นความจำเป็นของการศึกษาวิชาในทางโลกอยู่

เดิมนั้นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาสังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2521 และศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม (บาลี, ธรรมวินัย และ ศาสนปฏิบัติ) ภายใต้กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธศาสนาพ.ศ. 2548 การจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาเป็นเรื่องของวัด จะจัดตั้งขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการและด้วยความเห็นชอบของประธานสภาการศึกษาของคณะสงฆ์เมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการแล้วกรมการศาสนาเป็นผู้ออกใบอนุญาตการเปิดการสอนระดับการศึกษาเพิ่มขึ้นต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ (กรมการศาสนา, 2521)

2.3.4 รูปแบบการศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ หรือ 2 ช่วงชั้น คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายจัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไป โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ

กำหนด 8 กลุ่มสาระ คือ

1) ภาษาไทย	2) คณิตศาสตร์
3) วิทยาศาสตร์	4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5) สุขศึกษา และพลศึกษา	6) ศิลปะ
7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี	8) ภาษาต่างประเทศ

และมีวิชาเฉพาะ ที่กำหนดให้นักเรียนคือพระภิกษุสามเณรต้องเรียนตามนโยบายของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม คือ วิชาทางพระพุทธศาสนา อันประกอบด้วย

1) ภาษาบาลี	2) พุทธประวัติ
3) ธรรมะ	4) วินัย
5) ศาสนปฏิบัติ	

เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาหลักพระพุทธศาสนาในคัมภีร์พระไตรปิฎก สามารถนำไปเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระพุทธศาสนา อันเป็นหน้าที่สำคัญของพระภิกษุสามเณร ในฐานะที่เป็นศาสนทายาทผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา

2.3.5 การบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดตั้งอยู่ในวัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา จัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรเท่านั้น โรงเรียนจะได้รับการจัดตั้งได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตหรือเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ออกใบอนุญาต แก่เจ้าอาวาสวัดที่ขอจัดตั้งโรงเรียน การบริหารจัดการโรงเรียน เจ้าอาวาสวัดหรือพระภิกษุที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นผู้จัดการ และผู้จัดการเป็นผู้คัดเลือกพระภิกษุผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา รูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะดำเนินการคัดเลือกพระภิกษุและคฤหัสถ์เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการตามกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข (เพิ่มเติม) พ.ศ. 2545 มาตรา 12 กำหนดว่า นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กรชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรมหาชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงมาตรา 14 บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุน หรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

2. การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

3. เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

4. การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

5. กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาโดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ. 2548

6. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2546

ประกาศคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2555 จำนวน 6 ฉบับ ดังนี้

1. ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2. ว่าด้วยพนักงานศาสนการด้านการศึกษา

3. ว่าด้วยขนาดของโรงเรียน และกรอบอัตรากำลังพนักงานศาสนการด้านการศึกษา

4. ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

5. ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

6. ว่าด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2.3.6 อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นอกจากจะจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2521 ของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังได้สนองงานคณะสงฆ์ด้าน

การจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกนักธรรมและบาลีอีกด้วย โดยได้จัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรนักธรรมและบาลีให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ทั้งนี้ ในการประชุมมหาเถรสมาคม เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2555 ที่ประชุมมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามคำสั่งประธานคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ 1/2555 ลงวันที่ 19 เมษายน 2555 เรื่องการปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบผ่านธรรมสนามหลวงและบาลีสนามหลวงได้ โดยเพิ่มหน่วยกิตวิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (พุทธประวัติ ธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ) ทั้งนี้ ผู้ที่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ต้องสอบได้นักธรรมชั้นตรีเป็นอย่างต่ำ และจะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ต้องสอบได้นักธรรมชั้นโทเป็นอย่างต่ำ (มติมหาเถรสมาคมที่ 388/2555)

นอกจากนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ยังได้ปรับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยให้ใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามเป้าหมายเฉพาะของสถานศึกษา (หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมคือวิชาพุทธประวัติและธรรมวินัย วิชาศาสนปฏิบัติ และวิชาภาษาบาลี) นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกด้วย ในการนี้ เพื่อดำเนินการดังกล่าว สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ร่วมกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. จัดให้มีการสอบวัดผลทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา หรือเรียกว่า B-NET (Buddhism National Educational Test)

สรุปได้ว่า ลักษณะเฉพาะสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาซึ่งผู้เรียนจะเป็นสัญญาลักษณะตามการแต่งกายหรือตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและ หน่วยงานต้นสังกัด

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

วรลักษณ์ คำหว่าง (2559) บทคัดย่อ : การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีครบรอบรมเชิงปฏิบัติการหรือสัมมนา โดยใช้วิธีการพัฒนาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในการจัดการการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ และสร้างผลงานผ่านระบบเครือข่าย เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ พบว่า 1.ประเด็นทักษะการจัดเรียนรู้และนวัตกรรม มีแนวทาง ดังนี้ 1) ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมควร

สนับสนุนการสร้างสรรคและเผยแพร่นวัตกรรมการสอน 2) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการแก้ไขปัญหา ควรเน้นทักษะการคิดเพื่อสร้างรูปแบบ อบรม/สร้างเครื่องมือเน้นทักษะกระบวนการคิด 2.ประเด็นทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี มีแนวทาง ดังนี้ 1) ด้านเทคโนโลยี ควรสัมมนา/อบรม/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมต่อบระบบเครือข่าย 2) ด้านสื่อ ควรจัดสรรงบประมาณ กำหนดแนวทางการพัฒนา ฝึกฝนทักษะในการผลิตสื่อ 3.ประเด็นทักษะชีวิตและอาชีพ มีแนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการเป็นผู้สร้างและผู้ผลิต ควรตระหนักในบทบาทครู ฝึกฝนการพัฒนาตนเอง 2) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ควรสร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ทักษะความสามารถ เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง

บันเย็น เพ็งกระจ่าง (2561) บทคัดย่อ : การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาสภาพการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี 2) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี 3) พัฒนาความรู้ความเข้าใจในการ จัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 260 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนสาธิตสาสน์ วิเทศคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 155 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างจากตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan แล้วทำการสุ่มแบบ ขั้นภูมิ และจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า t (t-test) จำแนก ตามอายุ และระดับการศึกษา โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1.ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาคู่มือด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อ พิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา และต่ำสุด ดังนี้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเคารพให้เกียรติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$) รองลงมาคือ ด้านจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านสังเคราะห์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$)

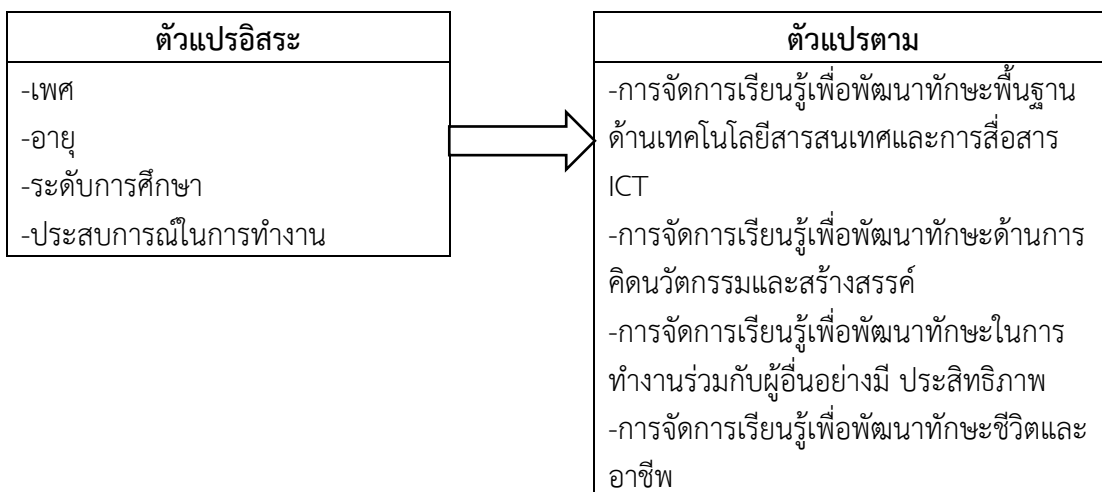
วศิน ชูชาติ (2559) บทคัดย่อ : การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการ เรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เปรียบเทียบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 332 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation

Coefficient) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1.ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัด สุพรรณบุรี พบว่า อยู่ในระดับมาก (4.19) ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะการร่วมมือ ท างานเป็นทีม (4.26) รองลงมาคือ ทักษะการสร้างสรค์นวัตกรรม (4.21) และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ (4.14) 2.การเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส สุขภาพ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานในด้านการสอน ขนาดโรงเรียนที่สอน สถานภาพการทำงาน และวิทยฐานะ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน 3.ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยด้านความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเอง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา มีประสิทธิภาพในการทำนายความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีประสิทธิภาพในการทำนายความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่ง ศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยด้านความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยด้าน การพัฒนาตนเอง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาและปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกันต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรีได้ร้อยละ 55.10

กัญจน์ ณิชชา อิมสมบัติและอภิชาติ เสนะนันท์ (2562) บทคัดย่อ : การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ร่วม และ 2) ศึกษาผลการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมโดยมีประชากร คือครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 6 คน นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 134 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือ การพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบบทดสอบการวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบบสอบถามวัดความคิดเห็นที่มี ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การประชุมสนทนากลุ่มระหว่างครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คือ ร้อยละ ร้อยละ ความก้าวหน้า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า1) การพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน มีการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีทักษะชีวิตและการทำงาน และทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และ 2) ผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทุกระดับชั้นเมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test (t-dependent) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 และเพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 แผนการดำเนินงานวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 44 โรงเรียน จำนวนครู 239 รูป/คน เลือกลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie Morgan สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 148 รูป/คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยศึกษาจัดสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถาม การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 4 ทักษะ คือ 1.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ICT 2.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ 3.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ 4.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

มี การปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มี การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก	มีค่าเท่ากับ	4
มี การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
มี การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
มี การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 แบบสอบถามปลายเปิด

3.2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นำมาเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู

3.2.2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ สร้างแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาประมวลเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือแล้วเขียนแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู

3.2.2.3 นำร่างแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.2.4 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข สำนวนภาษา ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนรายข้อ ดังนี้ แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด

ตามนิยามศัพท์เฉพาะไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ และแน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2.2.5 นำคะแนนมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาในการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +1 แน่ใจว่าสอดคล้อง

0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

-1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

แล้วเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะตั้งแต่ 0.60-1.00 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ตามหลักวิธีของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1997) ซึ่งได้ค่าตั้งแต่ 0.60-1.00 ทุกข้อถือว่าใช้ได้แบบสอบถาม

3.2.2.6 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง

3.2.2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยกำหนดความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80 ขึ้นไป ตามหลักวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) ทั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.91 ถือว่าใช้ได้

3.2.2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ที่กำหนดไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 44 โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยัง ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ซึ่งประกอบไปด้วย 44 โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมสามารถตอบแบบสอบถามการวิจัยผ่าน Google form โดยผู้วิจัยได้สร้าง QR CODE ในการเข้าไปตอบแบบสอบถามการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง

3.3.4 ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และได้ข้อมูลตรงตามที่ระยะเวลายกหนด

3.3.5 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ผ่าน Google Form

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ตามรายละเอียด ดังนี้

3.4.1.1 ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency: f) และร้อยละ (Percentage: %)

3.4.1.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Definition: S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean: $\bar{X}$) ที่ได้ ไปเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิด เบสท์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 4.50-5.00 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3.50-4.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 2.50-3.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 1.50-2.49 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 1.00-1.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ที่มีเพศแตกต่างกันโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ส่วน อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 148 รูป/คน ได้ข้อมูลกลับมา จำนวน 139 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 94 แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อกำหนดค่าสถิติสำหรับตอบคำถามการวิจัย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7
- 4.4 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7
- 4.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล ผู้ศึกษาจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติเอฟ (F-test)
SOV	แทน	แหล่งความแปรปรวน

SS	แทน	ผลรวมตามแปรปรวนของค่าเฉลี่ย (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean square)
df	แทน	องศาความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
Sig.	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบ ตาราง ความเรียงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม ประชากร (n=139)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ	
1. เพศ	ชาย	96	69.10
	หญิง	43	30.90
2. อายุ	50 ปีขึ้นไป	46	32.40
	30-39 ปี	33	24.50
	40-49 ปี	35	25.20
	น้อยกว่า 30 ปี	25	18.00
3. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	109	78.41
	ปริญญาโท	23	16.50
	ตั้งแต่ปริญญาเอก	7	5.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน	ตั้งแต่ 5-10 ปี	58	41.70
	มากกว่า 10 ปี	49	35.30
	น้อยกว่า 5 ปี	34	23.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 96 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 และเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 46 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 รองลงมาได้แก่ อายุ 40-49 ปี จำนวน 35 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 อายุ 30-39 ปี

จำนวน 33 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 25 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 109 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 78.41 รองลงมา ได้แก่ ปริญญาโท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และตั้งแต่ปริญญาเอก จำนวน 7 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 58 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 รองลงมาได้แก่ มากกว่า 10 ปี จำนวน 49 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 โดยใช้ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.5-4.10

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 โดยรวม

ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 โดยรวม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขต การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา เขต 7	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะ ชีวิตและอาชีพ	4.38	0.63	มาก
2. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะใน การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ	4.34	0.63	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขต การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา เขต 7	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT	4.34	0.71	มาก
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้าน การคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	4.28	0.68	มาก
โดยรวม	4.33	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 อยู่ในระดับมาก การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 อยู่ในระดับมาก การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT มีค่าเฉลี่ย 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 อยู่ในระดับมากและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในระดับมากตามลำดับ

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ

ข้อ	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านมีการสร้างสถานการณ์ให้กับผู้เรียนมีการปรับตัวไปตามบทบาทงาน ความรับผิดชอบและสภาพแวดล้อมของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	0.82	มาก
2	ท่านบริหารจัดการให้ผู้เรียนมีเป้าหมายและเวลาความสำเร็จที่จับต้องได้ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.38	0.85	มาก
3	ท่านสามารถอธิบายและนำเสนอผลงานของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.38	0.84	มาก
4	ท่านให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.35	0.91	มาก
5	ท่านมีความยืดหยุ่นให้กับผู้เรียนเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้วยทัศนคติเชิงบวกต่อค่ายก้อง ความล้มเหลวและคำวิจารณ์	4.35	0.85	มาก
โดยรวม		4.38	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีการสร้างสถานการณ์ให้กับผู้เรียนมีการปรับตัวไปตามบทบาทงาน ความรับผิดชอบและสภาพแวดล้อมของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ย 4.43 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 อยู่ในระดับมาก ท่านบริหารจัดการให้ผู้เรียนมีเป้าหมายและเวลาความสำเร็จที่จับต้องได้ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 อยู่ในระดับมาก ท่านสามารถอธิบายและนำเสนอผลงานของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 อยู่ในระดับมาก ท่านให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 อยู่ในระดับมาก และท่านมีความยืดหยุ่นให้กับผู้เรียนเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้วยทัศนคติเชิงบวกต่อค่ายก้อง ความล้มเหลวและคำวิจารณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ด้าน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างความคิดของผู้เรียนให้ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.38	0.78	มาก
2	ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนที่ดีในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.37	0.88	มาก
3	ท่านสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงานรวมกันผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี	4.33	0.85	มาก
4	ท่านมีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มคนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในทุกสถานการณ์	4.32	0.86	มาก
5	ท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี	4.30	0.89	มาก
โดยรวม		4.34	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าท่านจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างความคิดของผู้เรียนให้ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .78 อยู่ในระดับมาก ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนที่ดีในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.37 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .88 อยู่ในระดับมาก ท่านสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงานรวมกันผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 อยู่ในระดับมาก ท่านมีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มคนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในทุกสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.32 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86 อยู่ในระดับมากและท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.30 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT

ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT

ข้อ	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสำรวจสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมทั้งประสบการณ์สอนใหม่ ๆ	4.41	0.87	มาก
2	ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในด้านการบริหารและการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ	4.38	0.91	มาก
3	ท่านใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อบรรลุต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน	4.35	0.87	มาก
4	ท่านมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีให้ทันกับเหตุการณ์	4.33	0.91	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ท่านสามารถรวบรวมแหล่งสารสนเทศและความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างทันสมัย	4.22	0.94	มาก
โดยรวม		4.34	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสำรวจสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมทั้งประสบการณ์สอนใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 อยู่ในระดับมาก ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในด้านการบริหารและการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 อยู่ในระดับมาก ท่านใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อบรรลุต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 อยู่ในระดับมาก ท่านมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีให้ทันกับเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 อยู่ในระดับมากและท่านสามารถรวบรวมแหล่งสารสนเทศและความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.22 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4.3.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์

ข้อ	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	4.35	0.80	มาก
2	ท่านกระตุ้นการคิดโดยการใช้คำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนคิด เป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม	4.31	0.94	มาก
3	ท่านสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก	4.28	0.91	มาก
4	ท่านกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ เช่น การดูภาพ การเลือกใช้เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระที่สอน	4.25	0.98	มาก
5	ท่านสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.22	1.01	มาก
โดยรวม		4.28	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 อยู่ในระดับมาก ท่านกระตุ้นการคิดโดยการใช้คำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนคิด เป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.94 อยู่ในระดับมาก ท่านสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก มีค่าเฉลี่ย 4.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 อยู่ในระดับมาก ท่านกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ เช่น การดูภาพ การเลือกใช้เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระที่สอน มีค่าเฉลี่ย 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 อยู่ในระดับมาก และท่านสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ย 4.22 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4.4 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติ

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังหัวข้อที่แสดงดังต่อไปนี้

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานที่ 1 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดยใช้ Independent t-test ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT	4.35	.77	4.32	0.56	.237	.813
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	4.32	.72	4.20	0.58	.959	.339
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ	4.38	.66	4.25	0.56	1.117	.266
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	4.37	.68	4.41	0.52	.368	.713
โดยรวม	4.35	.62	4.29	0.48	.554	.581

จากตารางที่ 4.7 ผลแสดงการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบค่าเฉลี่ย t-test for Equality of Means โดยรวม พบว่า ค่า t-test = .554 และค่า Sig. = .581 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานที่ 2 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดยใช้ One-Way ANOVA ใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปเป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม
สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามอายุ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	น้อยกว่า 30 ปี		30-39 ปี		40-49 ปี		50 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะ พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร ICT	4.30	.49	4.34	.58	4.36	.60	4.34	.96
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะ ด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	4.16	.53	4.23	.59	4.29	.65	4.39	.82
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.13	.56	4.34	.49	4.41	.53	4.40	.80
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะ ชีวิตและอาชีพ	4.27	.59	4.48	.45	4.30	.60	4.43	.78
โดยรวม	4.21	.46	4.35	.41	4.34	.52	4.39	.77

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ
ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ
ศึกษา เขต 7 จำแนกตามอายุ

การจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาด้านทักษะพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร ICT	ระหว่างกลุ่ม	.057	3	.019	.036	.991
	ภายในกลุ่ม	70.52	135	.522		
	รวม	70.58	138			
การจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาด้านทักษะ ความคิดนวัตกรรมและ สร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	1.02	3	.471	2.889	.038
	ภายในกลุ่ม	63.54	135			
	รวม	64.56	138			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาด้านทักษะในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.43	3	.478	1.198	.313
	ภายในกลุ่ม	53.83	135	.399		
	รวม	55.26	138			
การจัดการเรียนรู้เพื่อ ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.993	3	.331	.815	.487
	ภายในกลุ่ม	54.77	135	.406		
	รวม	55.76	138			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.516	3	.172	.499	.684
	ภายในกลุ่ม	46.57	135	.345		
	รวม	47.08	138			

จากตารางที่ 4.9 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยรวม พบว่า ค่า Sig= .684 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มี อายุที่ต่างกันมีผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานที่ 3 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดยใช้ One-Way ANOVA ใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปเป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามระดับ การศึกษา

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ตั้งแต่ปริญญาเอก	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านทักษะพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร ICT	4.37	.71	4.26	.65	4.00	.96
ด้านทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและ สร้างสรรค์	4.31	.69	4.21	.54	4.11	.89
ด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.40	.60	4.15	.62	4.08	.90
ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	4.41	.63	4.24	.57	4.40	.83
ภาพรวมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.37	.58	4.22	.49	4.15	.86

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษาศึกษา เขต 7 จำแนกตามระดับการศึกษา

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ICT	ระหว่างกลุ่ม	1.09	2	.548	1.072	.345
	ภายในกลุ่ม	69.48	136	.511		
	รวม	70.58	138			
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ด้านทักษะด้านการคิด นวัตกรรมและสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.398	2	.199	.422	.657
	ภายในกลุ่ม	64.17	136	.472		
	รวม	64.56	138			
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ด้านทักษะในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.64	2	.820	2.07	.129
	ภายในกลุ่ม	53.62	136	.394		
	รวม	55.26	138			
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.547	2	.273	.673	.512
	ภายในกลุ่ม	55.21	136	.406		
	รวม	55.76	138			

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
	ระหว่างกลุ่ม	.724	2	.362	1.06	.349
โดยรวม	ภายในกลุ่ม	46.38	136	.341		
	รวม	47.08	138			

จากตารางที่ 4.11 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยภาพรวม พบว่า ค่า Sig= .349 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4.4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานที่ 4 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดยใช้ One-Way ANOVA ใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปเป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	น้อยกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT	4.29	.81	4.23	.76	4.49	.54
ทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	4.15	.66	4.20	.78	4.46	.52
ทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ	4.25	.62	4.34	.67	4.40	.58
ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ	4.34	.63	4.38	.68	4.41	.58
โดยรวมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.26	.59	4.29	.66	4.44	.46

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT	ระหว่างกลุ่ม	1.89	2	.947	1.87	.157
	ภายในกลุ่ม	68.68	136	.505		
	รวม	70.58	138			
ทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2.54	2	1.27	2.79	.065
	ภายในกลุ่ม	62.02	136	.456		
	รวม	64.56	138			
ทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.460	2	.230	.57	.566
	ภายในกลุ่ม	54.80	136	.403		
	รวม	55.26	138			
ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.91	2	.046	.11	.895
	ภายในกลุ่ม	55.67	136	.409		
	รวม	55.76	138			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.87	2	.436	1.28	.280
	ภายในกลุ่ม	46.21	136	.340		
	รวม	47.08	138			

จากตารางที่ 4.13 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยรวม พบว่า ค่า Sig= .280 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู	ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานสารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยี ICT	ครูในอนาคตต้องสามารถปรับตัวเข้ากับโลกสมัยใหม่และใช้เทคโนโลยีในการสร้างบทเรียนและเนื้อหาใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ	42.82
	ครูใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมความรู้และค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยอิสระ	30.61
	ตามความสนใจของแต่ละบุคคล	
	ครูมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ค้นพบแรงบันดาลใจก่อนเริ่มเรียน	16.32
	ครูสอนนักเรียนเพื่อให้อ่านออก เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	10.20
	รวม	100
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์	ครูมีกระบวนการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการรับรู้ความคิดใหม่ ๆ และนวัตกรรม	28.30
	ครูใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่รวบรวมสาระความรู้หลากหลายสาขาวิชา	26.41
	ครูจัดกิจกรรมรูปแบบการคิด เปิดมุมมองกระตุ้นอยากให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มีความคิดสร้างสรรค์	24.54
	ครูมีแนวคิดที่ใหม่น่าสนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีนวัตกรรม	13-53
	ครูมีแนวคิดที่ใหม่น่าสนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีนวัตกรรม	20.75
	รวม	100
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ	ครูมีการทำงานร่วมกันให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	35.48
	ครูมีการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้อย่างดี	25.80
	ครูยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน	19.38
	ครูมีน้ำใจต่อผู้อื่น	9.67
	ครูมีความรับผิดชอบหน้าที่	9.67
	รวม	100

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ของครู	ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
การจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาด้านทักษะชีวิต และอาชีพ	ครูปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม	48.00
	ครูปรับตัวเข้ากับบริบทของสังคม	24.00
	ครูใช้อินเทอร์เน็ตแสวงหาพัฒนาความรู้อยู่เสมอ	16.00
	ครูฝึกฝนพัฒนาวิชาชีพตนเองอยู่เสมอ	12.00
	รวม	100

จากตารางที่ 4.14 มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดนี้ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี ICT ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูในอนาคตต้องสามารถปรับตัวเข้ากับโลกสมัยใหม่และใช้เทคโนโลยีในการสร้างบทเรียนและเนื้อหาใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาให้ข้อเสนอแนะว่า ครูใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมความรู้และค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยอิสระตามความสนใจของแต่ละบุคคล ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ค้นพบแรงบันดาลใจก่อนเริ่มเรียน และให้ข้อเสนอแนะว่า ครูสอนนักเรียนเพื่อให้อ่านออก เขียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูมีกระบวนการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการรับรู้ความคิดใหม่ ๆ และนวัตกรรม ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่รวบรวมสาระความรู้หลากหลายสาขาวิชา ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูจัดกิจกรรมรูปแบบการคิด เปิดมุมมองกระตุ้นอยากให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มีความคิดสร้างสรรค์และให้ข้อเสนอแนะว่า ครูมีแนวคิดที่ใหม่น่าสนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูมีการทำงานร่วมกันให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูมีการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้อย่างดี ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูมีน้ำใจต่อผู้อื่นและให้ข้อเสนอแนะว่า ครูมีความรับผิดชอบหน้าที่และการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูปรับตัวเข้ากับบริบทของสังคม ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูใช้อินเทอร์เน็ตแสวงหาพัฒนาความรู้อยู่เสมอและให้ข้อเสนอแนะว่า ครูฝึกฝนพัฒนาวิชาชีพตนเองอยู่เสมอ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 แต่ละด้านจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 148 รูป/คน ได้ข้อมูลกลับมา จำนวน 139 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 94

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.91 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามข้อค้นพบ (Fact-finding) ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยข้อมูลตามรายละเอียดในแต่ละส่วนต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 รูป/คน ผู้วิจัยได้ข้อมูลกลับมา จำนวน 139 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 94 ของแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 96 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 46 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับ

การศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 109 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 78.41 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ ตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 58 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 41.70

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้าน

5.1.2.1 ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT และทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์

5.1.2.2 ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการสร้างสถานการณ์ให้กับผู้เรียน มีการปรับตัวไปตามบทบาทงาน ความรับผิดชอบและสภาพแวดล้อมของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการให้ผู้เรียนมีเป้าหมายและเวลาความสำเร็จที่จับต้องได้ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอธิบายและนำเสนอผลงานของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่นให้กับผู้เรียนเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้วยทัศนคติเชิงบวกต่อค่ายก่อง ความล้มเหลวและคำวิจารณ์

5.1.2.3 ด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างความคิดของผู้เรียนให้ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย กำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนที่ดีในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงานร่วมกันผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี มีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในทุกสถานการณ์และสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี

5.1.2.4 ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT พบว่า ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสำรวจสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมทั้งประสบการณ์สอนใหม่ ๆ สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในด้านการบริหารและการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อบรรลุต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีให้ทันกับเหตุการณ์และสามารถรวบรวมแหล่งสารสนเทศและความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างทันสมัย

5.1.2.5 ทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ พบว่า ทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ กระตุ้นการคิดโดยการใช้คำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนคิด เป็นรายบุคคล / รายกลุ่ม สามารถกระตุ้นให้

ผู้เรียนแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก กำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ เช่น การดูภาพ การเลือกใช้เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระที่สอน และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.3 การทดสอบสมมติฐานการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 สรุปผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีเพศแตกต่างกันมีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีอายุแตกต่างกันมีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองของผู้เรียนให้เป็นบุคคลในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยรวมกันสร้าง รูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ รู้จักคิด เรียนรู้แก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ ระเบียบพหุวัฒนธรรม (2557) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ เน้นการคิดวิเคราะห์และทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เตรียมพร้อมไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัว ต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ คำหว่าง (2559) การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัด

พิษณุโลก การวิจัยพบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านทักษะชีวิตและอาชีพ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT และการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอการอภิปรายผลการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 เป็นรายด้านดังนี้

5.2.1.1 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูชี้ให้นักเรียนให้มีความความยืดหยุ่นในการทำงานตั้งเป้าหมาย วางแผน และใช้ความพยายามเพื่อจัดการให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยสามารถปรับความคิด ทักษะคิด หรือพฤติกรรมต่อสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตเพื่อผลที่ดีกว่า สามารถจัดการความซับซ้อนเช่นการทำงานหลาย ๆ อย่างให้สำเร็จได้ในเวลาเดียวกันอีกทั้งยังเป็นคนที่มีความคิดที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับสังคมมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและความเสมอภาคอย่างรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ Partnership for 21st Century Skills (2009) ความสามารถขั้นพื้นฐานของบุคคลในการปรับตัวสามารถเลือกทางเดินชีวิตที่เหมาะสม กล้าเผชิญกับปัญหาปรับตัวสามารถอยู่ร่วมในสังคมที่มีความหลากหลายด้านวัฒนธรรมที่แตกต่างเพื่อดำรงชีวิตและเตรียมวางแผนการประกอบอาชีพในอนาคตเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรมและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม เปิดใจในความแตกต่างของแนวคิดและคุณค่าของบุคคลอื่น ผลักดันความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดแนวคิดใหม่และเพิ่มทั้งนวัตกรรมและคุณภาพในงานเพื่อเผชิญเข้าสู่ยุคที่มีการแข่งขันด้านความรู้ ด้านเทคโนโลยีข้อมูล ด้านการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สอดคล้องกับงานวิจัยของ บันเย็น เฟิงกระจ่าง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี การวิจัยพบว่า ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.1.2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูมีกระบวนการสร้างวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนทำหน้าที่เดียวกัน ทำงานร่วมกัน เพื่อไปถึงเป้าหมายสร้างทักษะความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเองให้กับผู้เรียนเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร รู้แนวทาง การปรับตัวเข้ากับบริบทสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญในอนาคต แนวโน้มในการเจรจา ประสานงานสร้างแรงจูงใจการพูดการเจรจาเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวของการทำงานกับบุคคลอื่น ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างงานและทำงานแทนกันได้ ร่วมรับรู้เรียนรู้ในงานทุกอย่างของงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานแทนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารมีการกำหนดสิ่งที่คาดหวังอย่างชัดเจน กำหนดมาตรฐานของงาน เวลาทำงาน ขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีการระบุนานอย่างละเอียด บังคับบัญชาอย่างเข้มงวดและเด็ดขาด และมีการบอกถึงความคาดหวังของความสำเร็จของผลงานต่อบุคลากรทั้งเชิง

คุณภาพและปริมาณ ซึ่งสอดคล้องกับ ชูศักดิ์ เอกเพชร (2554) ทศนคติ มุมมองความคิดที่ดีย่อมส่งผล ทำให้มีพฤติกรรมที่ดีตาม ซึ่งการทำงานเป็นทีมเป็นกลยุทธ์สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยใช้หลักการทำงานร่วมกันเป็นทีมและสามารถนำเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการปรับตัวการเรียนรู้ใหม่ ๆ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ขององค์กรเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพได้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิน ชูชาติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรีการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.1.3 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการเรียนการสอนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนที่เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดที่สร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นจนเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางความคิด การแสดงออกทางความคิด อิสระด้านสาระความรู้ที่ทันสมัยเพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ครูจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริงและการสร้างโอกาสได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อความสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2557) กล่าวว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะ (competency-based approach) นำวิธีการและนวัตกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์มีความมั่นใจในตนเอง แสวงหาความรู้ รู้เท่าทันสารสนเทศในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คิดสร้างสรรค์ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และทักษะการคิดขั้นสูงและการใช้ปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญ (inquiry- and problem-based approaches) กระตุ้นและสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยการระดมกำลังและทรัพยากรการเรียนรู้ในชุมชนมาสนับสนุนการเรียนรู้ และ สอดคล้องกับ Javadin, Amin, Tehrani and Ramezani (2010) ความสำคัญทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้การคิดวิเคราะห์ การใช้ทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อีกทั้งต้องสร้างการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม อาทิ การเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นฐาน หรือการประยุกต์ใช้ในการทำงานและการสร้างชุมชนการเรียนรู้ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อนครูเพื่อบูรณาการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในบริบทห้องเรียน นำเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์การเรียนรู้เข้ามาช่วยในการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญจน์ณิชา อิมสมบัติและอภิชาติ เสนะนันท์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนในโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาโดย

ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม การวิจัยพบว่า ด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.1.4 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีการปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและบริบทตามช่วงเวลาที่กำหนดปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานในอนาคตดีขึ้นเพื่อให้เกิดเกิดความยืดหยุ่นในการสามารถหลอมรวมผลสะท้อนของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงานและมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและความเสมอภาคอย่างรอบด้านเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ของการทำงาน สอดคล้องกับ ชนิดดา เทียนฤกษ์ (2557) คือ ความสามารถแสวงหาความรู้ นำพาตนเองเรียนรู้ได้มีความมั่นใจในตัวเอง กระตือรือร้นใฝ่รู้ เป็นผู้ผลิต มุ่งความเป็นเลิศ ดำรงชีวิตด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น เป็นพลเมืองที่ดี เคารพกติกา มีระเบียบวินัย คำนึงถึงสังคม มีคุณธรรม มีความเป็นไทยเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม และแบ่งปันประสบการณ์ ทักษะการทำงานหรืออาชีพ คือ ความสามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะในการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม แสดงภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดี ริเริ่มงาน ดูแลตนเองได้อดทน และขยันทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิน ชูชาติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยพบว่า ด้านทักษะการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.2 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

5.2.2.1 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมไม่แตกต่างกันเมื่อเพศแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าแม้เพศที่แตกต่างกันนั้นไม่ได้ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ครูผู้สอนไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายสามารถจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้ และพัฒนา ส่งเสริมผู้เรียนให้มีการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิน ชูชาติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่มีเพศต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.2.2 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามอายุ

พบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ครูหลากหลายรุ่น หลายความคิด ที่ทำงานร่วมกัน มีวุฒิภาวะจัดการอารมณ์ของครูได้ดีในการทำงานร่วมกันส่งผลต่อการสามัคคีในกลุ่มของครูในการทำงานร่วมกัน การรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายก่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังให้เกียรติซึ่งกันและกันในช่วงอายุของแต่ละบุคคลตามค่านิยมของสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วศิน ชูชาติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่ง ศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่มีอายุต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.2.3 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นเทคนิคการสอนแบบใหม่ยังไม่เคยได้รับการศึกษาหรือฝึกฝนมาก่อนและมีการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางดำเนินงาน เพื่อร่วมมือกันพัฒนา คุณภาพการศึกษาและมีหน้าที่ประสานให้โรงเรียนภายในกลุ่มร่วมมือสนับสนุนกันในด้านวัสดุ อุปกรณ์ กำลังคนตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมการสอนร่วมกันได้อย่างมี คุณภาพ วุฒิกการศึกษาต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิน ชูชาติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่ง ศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.2.4 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ครูปฏิบัติงานในตำแหน่งมีประสบการณ์ในการทำงานและระยะเวลาในการทำงาน ดังนั้นการรับรู้สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานจึงมีแนวทางในการแก้ไข มีความรู้มากขึ้น แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ทั้งจากประสบการณ์การทำงาน และการศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ใหม่ขณะทำงานเป็นปัจจัยช่วยให้บุคคลนั้น สามารถคิด และทำในสิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้นและดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิน ชูชาติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่ง ศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

5.3.1.1 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ครูมีความสามารถขั้นพื้นฐานของบุคคลในการปรับตัว สามารถเลือกการใช้ชีวิตที่เหมาะสม กล้าเผชิญกับปัญหารอบตัว มีการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถเพื่อนำทางชีวิตที่ซับซ้อนและสภาพแวดล้อมการทำงานในยุคข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงและครูต้องสนใจและฝึกฝนทักษะชีวิตและอาชีพของตนอยู่เสมออีกทั้งครูมีความดีและคุณธรรมของบุคคลที่เป็นครูซึ่งความสำคัญในจิตใจโดยมีเป้าหมายว่าเป็นการกระทำความดีหรือเป็นพฤติกรรมที่ดีซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้เรียน มีความเสียสละ มีน้ำใจงาม มีความเกรงใจ มีความยุติธรรม รักเด็กและรักเพื่อนมนุษย์ ครูที่มีความเห็นอกเห็นใจลูกศิษย์และครูที่มีมารยาทที่งดงามถือว่าเป็นครูที่มีคุณธรรม

5.3.1.2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ครูมีกระบวนการเรียนรู้วางแผนและจัดสรรเวลาในการทำงานมีส่วนช่วยให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างราบรื่น มีการจัดลำดับความสำคัญของงานเพื่อที่จะได้จัดระเบียบการทำงานได้อย่างถูกต้องอีกทั้งตั้งเป้าหมายให้ชัดเจนร่วมกับผู้อื่นมีการทำงานที่ยืดหยุ่นต่อเพื่อนร่วมงานและความจริงใจระหว่างกันในงาน มีข้อเสนอแนะ เห็นพ้องเห็นต่างในจุดไหนอย่างไรก็กล้าที่จะพูดออกไปตามตรงโดยไม่ใช้อารมณ์หรือเรื่องส่วนตัวเมื่อเห็นต่างก็ควรมีเหตุผลที่ดีสนับสนุนให้เกียรติกัน พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อให้เพื่อนร่วมกับผู้อื่นได้

5.3.1.3 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT จะต้องมีความรู้ ทักษะและเจตคติ ที่ดีต่อการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีและการสอนให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี รวมถึงการปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารครอบคลุมและรอบด้าน ก้าวทันการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เลือกใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์กับการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งก่อนที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ครูจะต้องมีเทคนิควิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สื่อและนวัตกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทั้งตัวครูและผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา

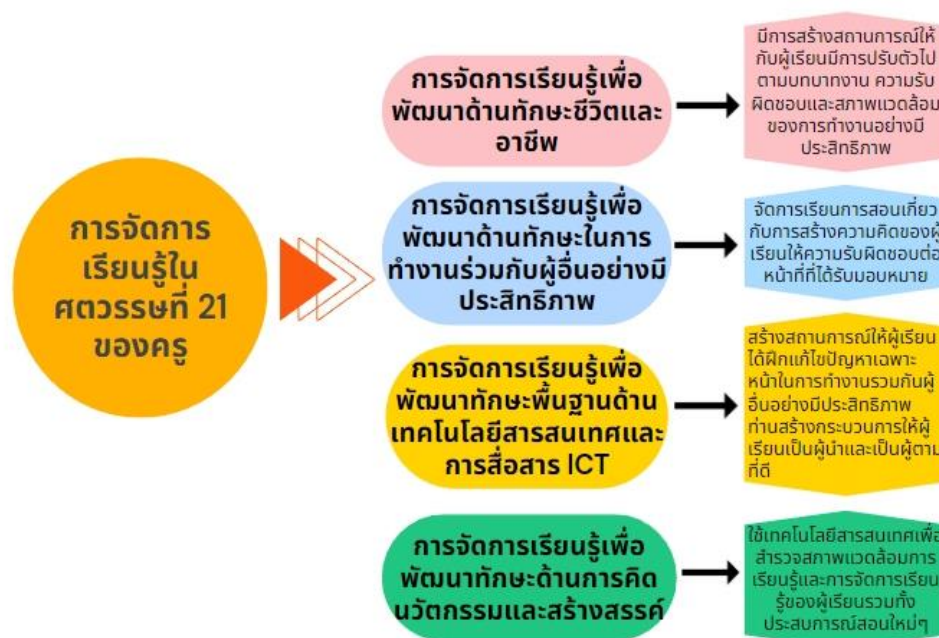
5.3.1.4 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ ครูต้องมีความชำนาญหรือความสามารถในการใช้กระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้จินตนาการและการถ่ายทอดใช้ทักษะในการสร้างสิ่งที่มีเอกลักษณ์ของตน ครูสามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎีการคิดอย่างสร้างสรรค์ เทคนิคการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย และความคิดก้าวหน้าใหม่ ๆ รอบคอบ กลั่นกรอง วิเคราะห์และประเมินความคิดตนเองเพื่อปรับปรุงและให้เกิดพลังอย่างเต็มที่ทำงานอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่น จนทำให้เกิดสิ่งใหม่หรือนวัตกรรมที่ทันสมัยใหม่หรือพัฒนาขึ้นซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของความคิด วิธีการ การกระทำหรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ โดยอาจเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน และอาจใหม่ในบริบทใดบริบทหนึ่งหรือในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายมานั้น ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ดังต่อไปนี้

5.3.2.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ควรมีการสร้างกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT และทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ ตลอดทั้งด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา เกิดสภาพคล่อง ประสบความสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

5.3.2.2 สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 ควรมีการสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับครูในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติตามกรอบทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สถานศึกษาได้ครูที่มีความสามารถทั้งด้านความรู้และประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานได้

ภาพที่ 5.1 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558-2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กัลป์ยานี วิชัยศร. (2559). “หลักสูตรท้องถิ่นเครื่องมือจัดการศึกษาของชุมชน.” *วารสารวิชาการ*. 1(10) : 29-33.
- ฉันท ชาติทอง. (2559). *การออกแบบการสอนแบบย้อนกลับ*. กรุงเทพฯ: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จินตนา สุขจรรย์นัท. (2556). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรี้นติ้งเฮ้าส์.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2556). การสอนอ่านอย่างเป็นกระบวนการ. *วารสารวิชาการ*, 15 (1), 2. ISSN 1513-0096.
- ชนิดดา เทียนฤกษ์. (2557). *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. การพัฒนาโมเดลการวัดทักษะชีวิต และอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในศตวรรษที่ 21.
- ชูศักดิ์ เอกเพชร. (2561). *ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2565, จาก <http://ir.sru.ac.th/handle/123456789/618>.
- ทรูปลูกปัญญา. (2559). *I AM : Creative ครีเอทีฟโฆษณา*. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2565, จาก http://www.trueplukpanya.com/new/tv_program_detail/66/785/I-AM:-Creative.
- นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศทางการศึกษา. (2557). *การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565, จาก <https://zhort.link/HBQ>.
- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, วุฒิชัย เนียมเทศ, ณัฐวิทย์ พจนตันต. (2559). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา 21st Century Skills: A Challenge for Student Development*. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2559.
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2560). “คู่แข่งไทย! เมียนมา เปิด 7 เขตเศรษฐกิจพิเศษใหม่ จ่อให้ต่างด้าวถือหุ้นได้ 35% โอกาสทองนักลงทุน” สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2564, จาก https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1498522033, 2561.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2561). *จำเป็นต้องปฏิรูประบบการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ CRP*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ.
- เพชรรา บุตสีตี. (2560). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2564, จาก <https://zhort.link/HBN>
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียวาร์ ยินดีสุข. (2557). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2553). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- รัน ธีร์บุญ. (2561). *ทักษะชีวิตและงานอาชีพสำหรับการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565, จาก <https://linkdi.me/dzz2d>.
- ระพีพัฒน์ หาญโสภณ. (2557). *บทความวิชาการ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ** Learning Management in 21st Century: Theory toward Implementation.
- วรวจน์ วงศ์กิจรุ่งเรืองและอธิป จิตฤกษ์. (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อ ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: open word.
- วรางคณา ทองนพคุณ. (2559). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2565, จาก <http://www.education.pkur.ac.th>.
- วันทนา สิงห์นา. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เสริมด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ต่อ มโนมติลม ฟ้า อากาศของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 7 (ฉบับพิเศษ), 80-93.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล
- วิชัย ลิขิตพรักษ์. (2559). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลา เรียนรู้” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3*. โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย: กรุงเทพฯ.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). *การบริหารหลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). *การบริหารหลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร. (2554). *เอกสารคำสอน วิชา 410541 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์*. ชลบุรี: ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. เอกสารการสอน.
- สมหมาย อ่าดอนกลอย. (2556). “*บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*”. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สุพรรณิชา ชาญประเสริฐ (2557). *Active Learning: การจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565, จาก <https://zhort.link/HBL>.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2556). *สู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพ: ความท้าทายและโอกาส ของประเทศไทยในสามทศวรรษหน้า*. สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2565, จาก <http://tdri.or.th/wpcontent/uploads/2014/11/paper-overview-YE2014.pdf>.
- สุทัศน์ เอกา. (2560). *ครูคือผู้สร้างแรงบันดาลใจ Smart Teacher for Smart Students*. กรุงเทพฯ : บริษัท ก.พล (1996) จำกัด.
- สุภาพร มากแจงและสมปอง มากแจง. (2542). *รายงานการวิจัยการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์*. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.

- สุตานันท์ ธนาธัญ. (2556). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันท์ สังข์อ่อง. (2555). *หลักสูตรและการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เอกสารอัดสำเนา.
- สุภาพร ศรศิลป์. (2555). *ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2565, จาก <http://www.gotoknow.com/varticle/500182>.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2546). *ประกาศคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา*. นครปฐม: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2550). *ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560- 2579*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิก จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย .
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. (2559). *การยกระดับคุณภาพ ครูไทย ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ 197 เยาวชน. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภิวัดน์การเรียนรู้ ...สู่จุดเปลี่ยน ประเทศไทย”.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2558). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- อำนาจ มีราคา. (2563). *บทบาทครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21*. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1.มกราคม - มิถุนายน.

2. วิทยานิพนธ์

- กิริติ สุวรรณโน. (2562). *การสร้างแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กัญจณัฏฐิชา อิมสมบัติและอภิชาติ เลนะนันท์. (2562). *การพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน ในโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาโดยใช้กระบวนการ วิจัยแบบมีส่วนร่วม*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ดิเรก วรรณเคียร. (2559). *การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณในการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันเย็น เพ็งกระจ่าง. (2561). *การพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนสารสาสนวิเทศ คลองหลวงจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.

- ปริศนา นามทวีกุล. (2560). *การบริหารจัดการกิจกรรมและประสิทธิผลของกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้กรณีศึกษาโรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พัทธนันท์ รชตะไพโรจน์. (2559). “การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนอำเภอมือง จังหวัดลำพูน” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ.
- พิชญา ชัยงาม. (2559). *การพัฒนารูปแบบสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะและอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.
- วสิน ชูชาติ. (2559). *การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรลักษณ์ คำหว่าง. (2559). *แนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

3. ภาษาอังกฤษ

- Fox, R. S. (2010). *School Climate Improvement: A Challenge to the School Administrator*. Colorado: Phi Delta Kappa.
- Hargreaves Andy. (2011). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. แปลจาก 21st Century Skills : Rethinking How Students Learn. แปลโดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์. กรุงเทพฯ : โอเพนเวิร์ด.
- Javadin, S. R. S. Fereshteh Amin, Maryam Tehrani and Ali Ramezani. (2010). “*Studying the Relationship Between Managerial/skill and Efficiency of Bank Branches.*” *World Applied Sciences Journal* 11 (2010).
- Kay, K. (2010). *21st Century Skills: Why the Matter, What they are, and How We Get There*. In Bellanca, J. & Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn*. Bloomington: In Solution Tree Press.
- Mulyono. (2018). *Effective learning management in the 21st century*. Universitas Islam Negeri Maulana Malik Ibrahim Malang Indonesia.
- Mitchell, J. B., Costill, D. L., & Houmard, J. A. (1989). *Gastric emptying: Influence of prolonged exercise and carbohydrate concentration*. *Med Sci Sports Exerc*, 21(4), 269-274.
- North Central Regional Educational Laboratory & the Metiri Group. *enGauge 21st century skills: Literacy in the digital age*. Chicago, 2003.

- November Alan. (2011). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. แปลจาก 21st Century Skills : Rethinking How Students Learn. แปลโดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอริป จิตตฤกษ์. กรุงเทพฯ : โอเพนเวิร์ด.
- Osman, K, Soh, T. M. T., & Arsad, N. M. (2010). *Development and validation of the Malaysian 21st century skills instrument (M-21CSI) for science students Procedia-Social and Behavioral Sciences*. Partnership for 21st century skills. Retrieved 20, June 2022, from http://www.p21.org/index/php?option=com_content&task=view&id=507&Itemid=191.
- Perkins Noonan. (2013). *The 5 Biggest Skills Modern Teachers Need*. Retrieved 20, June 2022, from <http://fluency21.com/blog/2013/10/15/the-5-biggest-skills-modern-teachersneed/>
- Partnership for 21st Century Skills. (2009). *21st Century Support Systems*. Retrieved 20, June 2021, from :www.21stcenturyskills.org/route21/index.
- Sledd. (2015). *21st Century Skills: Learning for Life in Our Times*. San Francisco, CA : Jossey-Bass.
- School in focus. (2556). *The Flipped Classroom เรียนแบบ “พลิกกลับ” ห้องเรียนยุคใหม่แห่งศตวรรษที่ 21*. วารสาร ปีที่ 4 ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2556. บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- The North Central Regional Education Laboratory and Metiry Group. (2003). enGauge 21st century skills: literacy in digital age. Retrieved from สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2565 จาก <https://pict.sdsu.edu/engauge21st.pdf>
- The Glossary of Education Reform. (2016). *The GLOSSARY OF EDUCATION REFORM* Retrieved from สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2565, จาก <http://edglossary.org/classroom-management/>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ดร.เรืองยศ แวดล้อม

วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร)

2. ดร.ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล

วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ตำแหน่งประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

3. นายอดุลย์ พินิจลึก

วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนกุดเซ้ห้วยบงวิทยานุกูล

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๖๑๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. เรืองยศ แวดล้อม

ด้วย นายอัครเดช กุหลาบ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๔๔๐๔๓๒๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๙/๒๕๖๓ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๗ (LEARNING MANAGEMENT IN THE ๒๑st CENTURY OF TEACHERS IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL, GENERAL EDUCATION DEPARTMENT UNDER OFFICE OF THE PHRAPARIYATTIOHAMMA EDUCATIONAL AREA DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION AREA ๗)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจรรย์วัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๕
 ที่ อว ๗๙๑๔/ว ๐๒๔๘ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
 เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทกุล

ด้วย นายอัครเดช กุหลาบ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๔๔๐๔๓๒๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๙/๒๕๖๓ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๗ (LEARNING MANAGEMENT IN THE ๒๑st CENTURY OF TEACHERS IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL, GENERAL EDUCATION DEPARTMENT UNDER OFFICE OF THE PHRAPARIYATTIOHAMMA EDUCATIONAL AREA DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION AREA ๗)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจิริวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

ร่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษา
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามฉบับนี้อยู่ในขั้นตอนการศึกษาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู
โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7

2.แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์
ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและ
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระ
ปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4. ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับ
จุดประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อ
คำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

1) ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัดตาม
นิยามศัพท์เฉพาะที่ต้องการศึกษา

2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัด
ตามนิยามศัพท์เฉพาะที่ต้องการศึกษา

3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัด
ตามนิยามศัพท์เฉพาะที่ต้องการศึกษา

5. ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่
ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านในปัจจุบัน

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง				
2	อายุ ( ) น้อยกว่า 30 ปี ( ) 30-39 ปี ( ) 40-49 ปี ( ) 50 ปีขึ้นไป				
3	ประสบการณ์ในการทำงาน ( ) น้อยกว่า 5 ปี ( ) ตั้งแต่ 5-10 ปี ( ) มากกว่า 10 ปี				
4	ระดับการศึกษา ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ตั้งแต่ปริญญาเอก				

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7

แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 โปรดอ่านและพิจารณาตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียน พระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	- 1	
1.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT					
1.1	ท่านใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อสำรวจ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ของ ผู้เรียนรวมทั้งประสบการณ์สอนใหม่ ๆ				
1.2	ท่านใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อบรรลุต่อการ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ของผู้เรียน				
1.3	ท่านสามารถรวบรวมแหล่งสารสนเทศและความรู้ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ อย่างทันสมัย				
1.4	ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในด้านการ บริหารและการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ				
1.5	ท่านมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีให้ ทันกับเหตุการณ์				
2.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์					
2.1	ท่านกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะ การคิดสร้างสรรค์ เช่น การดูภาพ การเลือกใช้เพลงที่ มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระที่สอน				
2.2	ท่านกระตุ้นการคิดโดยการใช้คำถามปลายเปิดให้ ผู้เรียนคิด เป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม				
2.3	ท่านสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ภายใน ห้องเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
2.4	ท่านสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และกล้าแสดงออก				
2.5	ท่านมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียน เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ				
3.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ					
3.1	ท่านมีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะใน การทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มคนได้อย่างมี ประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและ ในทุกสถานการณ์				

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียน พระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	- 1	
3.2	ท่านสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี				
3.3	ท่านจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างความคิดของผู้เรียนให้ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
3.4	ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนที่ดีในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
3.5	ท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี				
4.การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ					
4.1	ท่านมีการสร้างสถานการณ์ให้กับผู้เรียนมีการปรับตัวไปตามบทบาทงาน ความเป็นผู้รับผิดชอบและสภาพแวดล้อมของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ				
4.2	ท่านมีความยืดหยุ่นให้กับผู้เรียนเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้วยทัศนคติเชิงบวกต่อกายก่อง ความล้มเหลวและคำวิจารณ์				
4.3	ท่านบริหารจัดการให้ผู้เรียนมีเป้าหมายและเวลาความสำเร็จที่จับต้องได้ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ				
4.4	ท่านสามารถอธิบายและนำเสนอผลงานของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
4.5	ท่านให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเขต 7

3.1 ท่านมีข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างไร

.....
 .....

3.2 ท่านมีข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์
อย่างไร

.....
 .....

3.3 ท่านมีข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมี
ประสิทธิภาพ อย่างไร

.....
 .....

3.4 ท่านมีข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านทักษะชีวิตและอาชีพ อย่างไร

.....
 .....

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....
 .....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง
แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียน
พระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียน พระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7	ผู้เชี่ยวชาญคน ที่			ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3		
1.ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT						
1.1	ท่านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสำรวจสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมทั้ง ประสบการณ์สอนใหม่ ๆ	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2	ท่านใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อบรรลุต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงโดยคำนึงถึงความแตกต่างของ ผู้เรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
1.3	ท่านสามารถรวบรวมแหล่งสารสนเทศและความรู้ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ อย่างทันสมัย	1	1	1	1	ใช้ได้
1.4	ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในด้านการ บริหารและการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
1.5	ท่านมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีให้ทัน กับเหตุการณ์	1	1	1	1	ใช้ได้
2.ทักษะด้านการคิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์						
2.1	ท่านกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะ การคิดสร้างสรรค์ เช่น การดูภาพ การเลือกใช้เพลงที่มี เนื้อหาสัมพันธ์กับสาระที่สอน	1	0	1	0.6	ใช้ได้
2.2	ท่านกระตุ้นการคิดโดยการใช้คำถามปลายเปิดให้ ผู้เรียนคิด เป็นรายบุคคล / รายกลุ่ม	1	1	1	1	ใช้ได้
2.3	ท่านสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ภายใน ห้องเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
2.4	ท่านสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และกล้าแสดงออก	1	1	1	1	ใช้ได้
2.5	ท่านมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียน เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
3. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ						
3.1	ท่านมีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มคนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในทุกสถานการณ์	1	1	1	1	ใช้ได้
3.2	ท่านสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงานรวมกันผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3	ท่านจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างความคิดของผู้เรียนให้ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1	ใช้ได้
3.4	ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนที่ดีในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
3.5	ท่านสร้างกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ด้านสารสนเทศ สื่อสาร และเทคโนโลยี ICT						
4.1	ท่านมีการสร้างสถานการณ์ให้กับผู้เรียนมีการปรับตัวไปตามบทบาทงาน ความสำเร็จที่จับต้องได้ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
4.2	ท่านมีความยืดหยุ่นให้กับผู้เรียนเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้วยทัศนคติเชิงบวกต่อค่ายกย่อง ความล้มเหลวและคำวิจารณ์	1	1	1	1	ใช้ได้
4.3	ท่านบริหารจัดการให้ผู้เรียนมีเป้าหมายและเวลาความสำเร็จที่จับต้องได้ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
4.4	ท่านสามารถอธิบายและนำเสนอผลงานของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	1	1	0.6	ใช้ได้
4.5	ท่านให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นายอัครเดช กุหลาบ
- วัน เดือน ปี เกิด : เกิดวันที่ 26 เดือนกันยายน พ.ศ. 2538
- สถานที่เกิด : ขอนแก่น
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 23 หมู่ที่ 18 บ้านโชคชัย ตำบลหนองไผ่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
- วุฒิการศึกษา**
- พ.ศ. 2550 : จบจากโรงเรียนชุมชนชุมแพ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
- พ.ศ. 2557 : จบจากโรงเรียนชุมแพศึกษา ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
- พ.ศ. 2562 : รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาการบริหารท้องถิ่น จบจาก มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. 2565 : จบศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชนิเวศน์ มหาวิทาลัยมหาราชาธิราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
- หน้าที่การงานปัจจุบัน** : ครูผู้สอน โรงเรียนสารคุณวิทยา แผนกสามัญศึกษา ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7